

Suomen Filatelistiseuran äänenkannattaja / 97. vuosikerta / 7 €

SP

SUOMEN Postimerkkilehti

3 / 2016

Fabergé
-merkkien
metsästys

中国

Kiehtova Kiina

Lyhyt katsaus idän jättiläisen
historiasta
ja postimerkeistä

Ulkomaalaiset leimat
suomalaisilla merkeillä
— osa 2 —

Thyra -merkin sekafrankeerattu lähetys

Suomen Filatelistiseura ry

HALLITUS

Juvonen Tuomas 050 50 93 562
Laajaniityntie 10 G 96, 01620 Vantaa
jutufi@gmail.com

Hassel Harri 0400 605 075
harri.hassel@capirec.com

Hurmerinta Pertti 050 589 8010
postia.pepelle@gmail.com

Kiiskinen Kari 040 868 1694
kari.kiiskinen@onninen.com

Mäkelä Eero 0400 602 887
sakarieero@gmail.com

Mikkola Anssi 050 59 31 623
anssi.mikkola@kolumbus.fi

Silvonen Rauli 0400 276 121
rauli.silvonen@hotmail.com

TOIMIHENKILÖT

Sihtööri

Kiiskinen Kari 040 868 1694
kari.kiiskinen@onninen.com

Rahastonhoitaja

Somersalo, Tapani 050-564 3933
tapani.somersalo@kolumbus.fi
Lauttasaarentie 39 A 18, 00200 Helsinki

Kerhomestari

Hurmerinta, Pertti 050-589 8010
postia.pepelle@gmail.com

Meklari

Jansson, Petri 0400-552 671
petri.jansson@kolumbus.fi
Kuusamantie 21, 01390 Vantaa

VBO-asiamies

Sarén, Matti 040-556 3258
Neitsytsaarentie 7 B 148, 00960 Helsinki

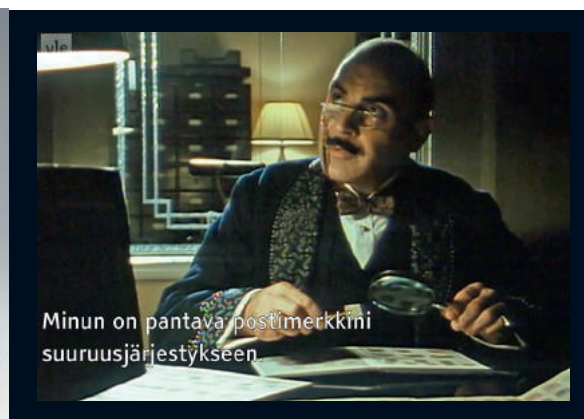
Vaihtopäivien yhteyshenkilö

Hurmerinta, Pertti 050-589 8010
postia.pepelle@gmail.com

Sisällysluettelo 3/2016

Pääkirjoitus , Seppo Evinsalo	s. 3
Lönkalla tapahtuu , Seppo Evinsalo	s. 4
Kirja Agathon Fabergésta , Seppo Evinsalo	s. 5
Lento-onnettomuuspostia, osa 3 , Seppo Evinsalo	s. 6
Kiehtova Kiina , Christer Svensson	s. 8
Nordia 2016 , Seppo Evinsalo	s. 11
Sekafrankeerattu Thyra-lähetys , Janne Nikkanen	s. 12

KUVA: LAURIJA LASSE REITZIN SÄÄTIÖ

Minun on pantava postimerkkini
suuruusjärjestykseen

Saksalaisen Meissenin posliinifiguriinit, vuosilta 1750-1763 ovat yksi Retzin säätiön kotimuseon upeista posliinihahmoista. Samaisen Meissenin figuriinit olivat pääosassa myös mestarisalapoliisi Hercule Poirotin televisiossa nähdyssä jaksossa "Voitontanssiaisten tapaus". Tässä jaksossa Poirotkin tunnustautui filatelistiksi. Tarkkana miehenä hän järjesti merkkinsä suuruusjärjestykseen, jota uskollinen apulainen kapteeni Hastings vähän kummasteli.

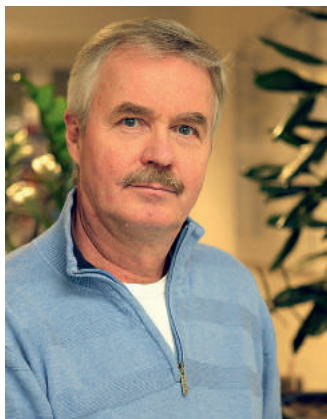
Postimerkeistä taiteen keräilijäksi , Seppo Evinsalo	s. 14
Huutokauppakatsaus , Seppo Evinsalo	s. 18
Ulkomaalaiset leimat, osa 2 , Matti Pesonen	s. 20
Lukijoilta, Saksan kenttäposti , Seppo Laaksonen	s. 23
Postihistoriaa , Seppo Laaksonen	s. 24
Ajankohtainen katsaus , Seppo Laaksonen	s. 27
Kirjallisuutta , Seppo Laaksonen	s. 30
Kaiken maailman postilaatikoita , Kaarlo Hirvikoski	s. 31
Kuvioleima 206 , Reinhard Weber	s. 32
Online 30 , Tapani Somersalo	s. 33
Rivi-ilmoitukset , Seppo Evinsalo	s. 34
Filateelinen kalenteri , Seppo Evinsalo	s. 35

Liity Filatelistiliittoon!

Suomen Filatelistiliitto, joka on meidän kaikkien keräilijöiden edunajaja, kärsii vähenevästä jäsenmäärästä. Liiton omasta varainhankinnasta 64 prosenttia tulee jäsenmaksuista, joka tällä vuodella on ollut 55 euroa. Tavallinen rivikeräilijä ajattelee usein – *en kuitenkaan koskaan osallistu omilla kokoelmillani postimerkinäyttelyihin* – miksi maksaisin liiton jäsenyydestä turhaan.

Näyttelyt ovat vain osa liiton toimintaa. Julkaisutoiminta, merkkien aitoustoiminta, vaihtojärjestö VBO, tuomarikoulutus, luennoitsijat, netistä löytyvät FilatelistiForum esimerkkikokoelmineen ja OvalPoint, jossa on Suomen filatelian merkittävimmät kohteet referenssikokoelmana ovat nekin yhtä tärkeitä toimintoja. Eikä pidä unohtaa koko keräilyn ideologian esilläpitoa julkisessa keskustelussa. Jos tulevaisuudessa ei olisi nykyisen kaltaista liittoa, kaikki tämä voisi olla pian historiaa ja sillä voisi olla arvaamattomat seuraukset koko harrasteellemme. Oman kerhomme jäsenistä vain alle 40 prosenttia kuuluu Suomen Filatelistiliittoon. Olisiko tässä peiliin katsomisen paikka. Filatelistiliiton toimiston puhelin on 040 680 5025 ja sähköpostiosoite sfff@filatelisti.fi

Kansainvälinen FINLANDIA 2017 – näyttely Tampereella lähestyy. Näyttelyn budjetti on noin 800 000 euroa. To-teutuaakseen suunnitellulla tavalla suur-

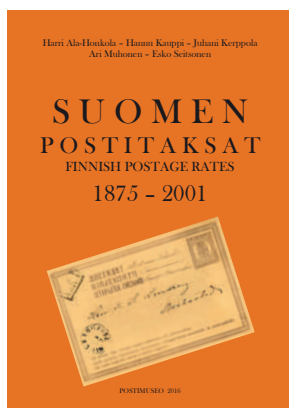

tapahtuma tarvitsee myös taloudellista tukea. Yksittäinen filatelisti voi tukea näyttelyä joko suoralla rahallisella tuella tai lahjoittamalla materiaalia myytäväksi.

Ohjeet näyttelyn tukemiseen löytyvät netissä sivulta www.finlandia2017.fi kohdasta 'Tue näyttelyä'. Teknisten kulujen vuoksi on kuitenkin suotavaa, että yksittäinen lahjoitus on vähintään 25 euroa. Kaikkien lahjoittajien nimet julkaistaan näyttelyn internet-sivuilla sekä myöhemmin myös FINLANDIA 2017:n painatussa näyttelyluettelossa, ellei lahjoittaja halua tehdä lahjoitustaan nimettömänä. Jos haluat lahjoittaa rahan asemasta postimerkkejä tai muuta myytäväksi tarkoitettua materiaalia, ota yhteyttä Finlandia 2017:n kaupalliseen pääyhteistyökumppaniin Suomen Filateliapalvelu Oy:hyn (tatu.untinen@filateliapalvelu.com) tai 02 254 7200. ■

Seppo Evinsalo

P.S. Esa Mattilan vuonna 1985 toimittama kirja Suomen postimaksuista 1881-1985 on kulunut postihistoriasta kiinnostuneiden käsissä kohta jo 30 vuotta. Nyt markkinoille on tulossa uusi teos, jossa on yli 10 000 taksatietoa, 1 400 taulukkoa ja toistasataa erilaista maksuperustetta. Kirjassa on kerrottu myös

kaikkien taksojen lähde. Näin lukija voi itse halutessaan tarkastaa tiedon alkuperän. Teoksen ovat kirjoittaneet maamme eturivin asiantuntijat: **Hari Ala-Honkola, Hannu Kauppi, Juhani Kerppola, Ari Muhonen ja Esko Seitsonen.** Suomen Postitaksat 1875-2001 kirjaa voi tiedustella sähköpostitse: ari.muhonen@juu.fi.

Suomen Postimerkkilehti

Suomen Filatelistiseura ry:n äänenkannattaja

ISSN 0355-7731

97. vuosikerta

Päätoimittaja - Redaktör - Editor

Seppo Evinsalo
0500 508 979
seppo.evinsalo@gmail.com

Postiosoite - Mail address

SP-lehti c/o Evinsalo
Lallukankuja 3 B 41
00920 Helsinki

Toimituskunta

Tuomas Juvonen, Kimmo Kanerva,
Seppo Laaksonen, Kaj Salo, Seppo Salonen

Tilaushinnat - Prenumeration - Subscription

Suomi ja Pohjoismaat - Finland and Norden 48 €
Eurooppa (lento) - Europa (by air mail) 58 €
Muut maat (lento) - Other countries (by air mail) 70 €

Aineiston jättöpäivä vähintään 2 - 3 viikkoa ennen ilmestymistä. Muussa tapauksessa (esim. ilmoitusten osalta) on järjestelyistä erikseen sovittava.

Ilmoitushinnat

1/1 sivu 240 €, 1/2 sivua 150 €, 1/4 sivua 110 €

Tilaukset, ilmoitusmaksut, osoitteen muutokset

Tapani Somersalo, 050 564 3933
tapani.somersalo@kolumbus.fi
Suomen Filatelistiseuran Kustannus Oy
Nordea 102 030-134 575
suomenpostimerkkilehti@hotmail.com

Kustantaja - Publisher

Suomen Filatelistiseuran Kustannus Oy
Tapani Somersalo, 050 564 3933
tapani.somersalo@kolumbus.fi

Tilaajien osoitteita voidaan käyttää suoramarkkinointiin. Halutessasi voit kieltää osoitteesi käytön ilmoittamalla siitä lehden toimitukseen.

Painopaikka - Tryckeri

K-Print
Tallin, Eesti

Suomen Filatelistiseura ry

Ohjelma kevät/syyskuu 2016

Kokoukset ja huutokaupat alkavat maanantaisin klo 18.00.

Vaihtopäivät sunnuntaisin klo 10.00.

Osoite: Lönnrotinkatu 32 B,
00180 Helsinki

- ma 9.5. Kuukausikokous 1686
+ Huutokauppa
ma 16.5. Huutokauppa
ma 23.5. Huutokauppa
ma 30.5. Vuosikokous + Huutokauppa
ma 6.6. Huutokauppa
ma 13.6. Huutokauppa
ma 20.6. Kesäkokous 1687
+ Huutokauppa
KESÄTAUKO
ma 1.8. Huutokauppa
ma 8.8. Kuukausikokous 1688
+ Huutokauppa
ma 15.8. Huutokauppa
ma 22.8. Esitelmä + Huutokauppa
ma 29.8. Huutokauppa
ma 5.9. Kuukausikokous 1689
+ Huutokauppa
ma 12.9. Huutokauppa
ma 19.9. Esitelmä + Huutokauppa
ma 26.9. Huutokauppa
ma 3.10. Huutokauppa
ma 10.10. Kuukausikokous 1690
+ Huutokauppa
ma 17.10. Huutokauppa
ma 24.10. Esitelmä + Huutokauppa
ma 31.10. Huutokauppa
ma 7.11. Huutokauppa
ma 14.11. Kuukausikokous 1691
+ Huutokauppa
ma 21.11. Huutokauppa
ma 28.11. Esitelmä + Huutokauppa
ma 5.12. Huutokauppa
ma 12.12. Kuukausikokous 1692
+ Huutokauppa
ma 19.12. Pikkujoulu + Huutokauppa

Kerhohuutokaupan ostot voit maksaa myös suoraan pankkiin.

Maksun saaja: SF:n Kustannus Oy
Tilinumero: FI 23 1347 3000 4063 67
Viitenumero: 1818

Puheenjohtajan palsta

Lönkalla tapahtuu

Onnistunut julkinen huutokauppa avasi myyntitapahtumat kerhollamme!

Ensimmäinen SF:n järjestämä Suomen Lähetyseuran julkinen huutokauppa (16.4.) Lönkalla veti salin täyteen huutajia. Tavaraa oli tarjolla hieman yli 260 kohdetta ja huutokaupan myyntiprosentti oli huikkea, täydet 100 %. Samanlaisen prosenttiin ei pääse kuin Valko-Venäjä vaaleissaan, mutta sehän onkin enemmän satua kuin totta. Kaikki myytävä tavara löysi uuden omistajan jo huutokaupan

aikana. **Kimmo Kanervan** meklaroimana niin keräilyrahat, kunniamerkit, postikortit, löytölaatikot kuin suomalaiset ja ulkolaiset leikepussitkin tekivät hyvin kauppansa. Yksittäisten kohteiden hinnat liikkuivat muutamasta eurosta aina reiluun sataan euroon. Keskihinnaksi kohteille tuli reilut 15 euroa. Eli edullisesti tavaraa sai. Seuraavan kerran huutokauppa järjestetään samassa tilassa syksyllä. ■

Kerhomme maanantai-iltojen vakiokasvo, Pentti Pitkänen, palkittiin hänen toisen kerhonsa Göteborgs Filatelist Föreningin toimesta kulta- ja hopeamitalilla 50-vuotisesta jäsenyydestä. Pitkään Ruotsissa asunut Pitkänen on aikaisemmin saanut Sveriges Filatelit-Förbundin hopeisen ansiomitalin 40-vuotisesta jäsenyydestä ja sitä ennen rintaneulan 25-vuotisesta jäsenyydestä. SP-lehti ja SF yhtyivät onnitteluihin.

Kirja Agathon Fabergésta

Kaj Hellmanin ja Jeffrey Stonen kirja-projekti Agathon Fabergésta on valmistumassa noin vuoden sisällä. Tekijät kaipaavat vielä lisää kuvia kohteista, joissa tämän maamme tunnetuimman filatelistin merkintöjä on nähtävillä.

KOhteet SEppo EVINSALO

Kirja-projektin vetäjien mielestä eräs tärkeä osa teosta olisi selvittää keneltä **Agathon Fabergé** hankki merkkejä kokoelmiinsa. Hänen suurimmat kokoelmansa olivat Suomen ja Venäjän merkit.

Suomen merkkien osalta kyseeseen tulevat monet eri osa-alueet, eivät suinkaan pelkästään klassiset harvinaisuudet niin kuin usein luullaan. Fabergé keräsi hyvin laajalti ja otti kokoelmiinsa myös merkkejä vuosien 1885-1917 julkaisuista. Jopa joitain myöhempiä. Pääasia hänelle oli, että kohteessa oli jotain poikkeavaa. Esimerkiksi ehdotteet ja hammastamattomat kiinnostivat häntä. Fabergé keräsi myös leimamerkkejä, laivamerkkejä, kauniita vanhoja numero- ja pysäkkileimoja, rautatiemerkkejä, Bromarvin, Helsingin ja Tampereen paikallismerkkejä jne. Ilman muuta kokoelmiin kuuluivat myös vanhimmat ehiöt.

Kirjan tekivät pyytävätkin nyt lehden lukijoilta apua. – Kirjan tietojen täydennykseksi pyydämme lähettämään hallussanne olevien Fabergén kokoelmiin kuuluneiden merkkien kuvan sekä etuettä myös selkäpuolelta. Yksikin tieto on tervetullut. Ilman selkäpuolen kuvaa on tieto hyödytön. Kuvat pyydetään ensi-

Teoksesta on tulossa filateliasta laajemminkin kertova tietopankki.

sijaisesti lähettämään sähköpostiosoitteella: Kaj.Hellman@kajhellman.fi Jos merkkien skannaaminen ei onnistu, voi kuvat niistä lähettää myös hyvinä valokopioina postitse. Itse merkit voi halutessaan lähettää myös nähtäväksi kirjatuna kirjeenä osoitteella: **Kaj Hellman, Lansankuja 1-3, 02630 ESPOO.** Kulut korvataan ja palautus tapahtuu välittömästi. Jokainen kirjaa avustanut tullaan mainitsemaan teoksessa. Tietoja otetaan vastaan kesän alkuun saakka. ■

Kohteet tulisi kuvata molemmin puolin, jotta merkinnät ja itse kohteet yhdistyvät. Jos merkit skannaa itse kannattaa resoluutioksi valita 600 dpi.

VUOKRATAAN!

Suomen Filatelistiseuran Lönkan kokoustilaa osoitteessa Lönnrotinkatu 32 B tarjotaan vuokralle kiltailukykyisin ehdoin. 180 m²:n huoneistomme on katutasossa, sijaitsee keskellä Helsinkiä, ja on kätevästi kulkuyhteyksien varrella. Parkkimahdollisuudet lähellä ovat hyvät. Tila soveltuu erinomaisesti kokouksien, tuote-esittelyjen, seminaarien ja juhlien pitopaikaksi. Pieni keittiö ja audiovisuaaliset välineet ovat käytettävissä ja kalustusratkaisut helposti muunneltavissa.

Pyydä edullinen tarjous:

Tapani Somersalo, puh. 050 564 3933

sähköposti: tapani.somersalo@kolumbus.fi

Suomen Filatelistiseuran Kustannus Oy

Lento-onnettomuuspostia **osa 3**

Kohtalokas lukitussocka

Hollantilaisen KLM -lentoyhtiön Douglas DC-3 -lentokone PH-TCR oli tammikuun 24 päivänä 1947 matkalla Amsterdamista Tukholmaan. Kone teki normaalin välilaskun Kööpenhaminan Kastrupin lentokentälle. Välilaskun jälkeen se nousi ilmaan ja oli yltänyt alle 100 metrin korkeuteen, kun kone putosi nokalleen maahan ja räjähti. Kaikki 16 matkustajaa ja 6 miehistön jäsentä saivat surmansa. Syynä oli paikalleen unohtunut korkeusvakaajan lukitussocka.

TEKSTI JA KOHDE SEPPO EVINSALO

Klo 15:25 Kastrupin lentokentällä koneen miehistö kapteeninsa Geisendorferin johdolla aloitti nousuunlähdön valmistelut. Koneen molemmat kaksi moottoria käynnistettiin ja päivystävä lennonjohtotorni antoi luvan lähtöön. Miehistö ilmoitti vastaanottaneensa käskyn ja kaartoi kiitoradan päähän klo 15:31. Aurinko paistoi ja maassa oli lunta. Ulkolämpötila oli -5 astetta. Tuuli tuli pohjoisesta 40 km/h. Vahvan vastatuulen takia kone nousi ilmaan vain 200-300 metrin kiihdytyksen jälkeen.

Kone nousi yli 45 asteen kulmassa, mikä oli poikkeuksellista. 75-100 metrin korkeudessa DC-3 kallistui vasemmalle ja putosi lähes pystysuoraan alaspäin klo 15:35. Putoamispaikka oli noin kilometrin länteen lähtökohdasta keskellä lentokenttäaluetta. Heti maahan törmäyksen jälkeen puhkesi voimakas tulipalo, joka levisi nopeasti koko hylkyyn.

*Belgialaiset 65 centimesin lila, 1,35 francin vihreä ja 3,15 francin musta lentopostina Antwerpenistä Turkuun 24.1.1947. Turun tuloleima 2.2. Lento-onnettomuudessa osittain palanut kirje on Tanskan postin toimesta postitettu Turkuun. Tanskan postin logon lisäksi pergamiinikuoreessa on teksti: **Heri en under Postbesørgelsen beskadiget Forsendelse.***

Onnettomuudessa sai surmansa myös Ruotsin perintöprinssi Kustaa Aadolf. Prinssi ja kaksi hänen seuralaistaan olivat palaamassa Tukholmaan metsätysretkeltä ja Hollannin vierailulta, missä hän oli ollut tapaamassa kruununprinssessa Julianaa ja prinssi Bernhardia. Kustaa Aadolfin kuoleman aikaan prinssi Carl Gustaf, Ruotsin nykyinen kuningas Kaarle XVI Kustaa, oli vuoden ikäinen.

Ensimmäiset pelastajat – lentokentän työntekijät – yrittivät sammuttaa paloa käsisammuttimien avulla. Lentoaseman palolaitoksen ajoneuvo saapui kolmen minuutin kuluttua onnettomuuspaikalle. Yritykset saada puhelimitse yhteyttä läheiselle paloasemalle Tårnbyhyn epäonnistuiivat. Lentokenttärakennuksen miehistö oli 15 minuuttia aikaisemmin lähtenyt kahville.

Yhteys puhelinkeskukseen Kööpenhaminaan saatiin yli kymmenen minuuttia myöhemmin. Dragørin palokunnan yksikkö saapui onnettomuuspaikalle noin 20 minuuttia turman jälkeen. Palomiehet olivat nähneet savun nousevan lentokentältä. Vasta yli tunnin kuluttua kaikki pelastajat olivat paikalla, mutta mitään ei ollut enää tehtävissä.

Kaikki koneessa olleet 22 henkilöä kuolivat välittömästi onnettomuuspaikalla. Rikosteknisen tutkinnan mukaan matkustajat ja miehistö löydettiin palaneina omilta paikoiltaan. Tunnistaminen

Lento-onnettomuus oli etusivun uutinen ympäri maailman siinä surmansa saaneiden monien kuuluisuuksien takia.

osoittautui vaikeaksi, koska uhrit olivat pahoin palaneet. Prinssi **Gustav Adolf** tunnistettiin ensimmäisenä, koska hänellä oli sotilaan metallinen tunnistuslaatta. Amerikkalainen sopraano **Elin Grace Moore** voitiin tunnistaa, koska hänen miehensä oli antanut lahjana hänelle rannerenkaan jossa oli kaiverrus "Grace Val". Päivä onnettomuuden jälkeen oli 13 koneessa olleesta 22:sta tunnistettu.

Palaneet ja säästyneet postilähetykset lähetettiin eteenpäin Tanskan postin pergamiinikuorissa. Osassa oli mukana myös onnettomuudesta kertova

Pahoin palaneen koneen hylky Kastrupin lentokentällä Kööpenhaminassa, sekä onnettomuuskoneen menehtynyt kapteeni Gerrit J. Geysendorffer.

tanskankielinen seliteliuska: *Beskadiget ved Flyveulykken i Kastrup Lufthavn den 26. Januar 1947 Omkarteringpostkontoret.* Koneessa oli mukana 82 kiloa postia, josta vain osa saatiin pelastettua ja toimitettua perille. ■

Lyhyt katsaus idän jättiläisen historiasta ja merkeistä

Kiehtova Kiina

Kiinalaisten merkkien huikeat hinnannousut huutokaupoissa ovat yksi osoitus tämän vaurastuvan suurvallan nykypäivästä. Viime vuotisen Stamp Forum 2015 aikana Philea AB:n Kiinan merkkien tuntija Christer Svensson piti Helsingissä esitelmän otsikolla "China uber alles". Julkaisemme nyt esitelmän pohjalta laaditun yhteenvedon kiehtovan maan historiasta ja merkeistä.

TEKSTI CHRISTER SVENSSON KÄÄNNÖS JUSSI PAANANEN

"Kiinan keräilyssä yhdistyvät taide, historia ja filatelia. Nämä asiat minua kiinnostavat, sanoo Christer Svensson harrastettuaan Kiinan keräilyä lähes 40 vuotta."

Kiina Manchujen Qing-dynastian alaisuudessa 1644-1911.

Kiinan kolme ensimmäistä keisaria olivat voimakkaita uudistajia, jotka vahvistivat valtakuntaa. Kiinalainen yhteiskunta uudistui ja sai mantsurialaisia vaikutteita kuten letin tukkaan ja voimakkaan ratsuväen.

Ei voitu kuvitella, että jokin ulkopuolinen maa olisi voinut vaikuttaa silloisen maailman voimakkaimpaan valtakuntaan. Päinvastoin Kiinasta olivat riippuvaisia useat naapurimaat, joita kiinalaistettiin: *Nepal*, *Burma* ja *Vietnam*. Myös *Koreaa* yritettiin kiinalaistaa. Monta yritystä tehtiin myös *Japanin* suuntaan, mutta sään jumalat eivät suosineet meren ylittämistä.

Jo *Ming-kaudella* 1400-luvulla kiinalaiset rakensivat valamerillä kulkevia purjelaivoja, joissa oli vahva aseistus. Ruuti ja kanuunat olivat käytössä, kuten japanilaisillakin. Kiinalaiset tekivät myös hämmästyttävistä herättäviä matkoja aina Afrikkaan ja Intiaan saakka. Matkat eivät kuitenkaan ulottuneet Eurooppaan saakka.

Mutta, kuten niin monta kertaa aikaisemminkin tämä köyhdytti koko valtakuntaa. Valtakunta taantui eivätkä kiinalaiset panostaneet tekniikan ja sotilastaidon kehittämiseen.

Kiinan tilanne oli 1800-luvun alussa huono ja eurooppalaiset valtiot ja Japani löysivät suuren, mutta paikalleen jähmettyneen maan, jossa taantuma jatkui.

Kiinan nakertaminen alkaa

Kiina kävi kauppaa Euroopan maiden – erityisesti Englannin – kanssa 1600- 1700-luvuilla. Mitä sitten Kiinasta löytyisi, jota tarvittaisiin Euroopassa? Sellaista oli paljon kuten erityisesti tee, mausteet, kankaat ja posliini, jonka olemassaoloa emme Euroopassa edes tienneet. Mitä sitten löytyi Euroopasta, jota tarvittiin Kiinassa? Enpä tiedä...? Mahdollisesti ehkä hopeaa...

Eurooppalaiset alkoivat tehdä kauppasopimuksia joissakin kauppasatamissa. Tähän osallistuivat niin ruotsalaiset kuin muutkin Euroopan maat. 1700-luvun lopussa englantilaiset huomasivat, mitä Kiinasta puuttui: Oopium.

Kiina kielsi oopiumin maahantuonnin ja siitä alkoi kaunuadiplomatia. Siitä tuli Kiinalle katastrofi ja oopiumsodan aikana 1839-42 ulkomaalaisille avattiin pääsy *Hong Kongiin* ja mm. *Shanghaiin* ja *Kantonin* satamat jouduttiin avaamaan.

1843 Shanghai avautuu ulkomaankaupalle.

1851 Taiping-kapina, joka olisi päästänyt uuden dynastian valtaan, mutta englantilaiset estivät sen ja jatkoivat oopium- kauppaa.

1860 Englantilaiset ja ranskalaiset joukot hyökkäävät Pekingiin ja tuhoavat mm. keisarin kesäpalatsin.

1865 Venäläiset valtaavat rannikkoseutua Amur-joen eteläpuolella ja perustavat mm. Vladivostokin.

1894 Japani ottaa sodan jälkeen Taiwanin haltuunsa.

1894 Korea itsenäistyy Japanin kontrollin alla.

1900 Ulkomaisten armeijat murskaavat Boksarikapinan. Kiinalaiset surmaavat lähetyssaarnaajia ja hajalleen lyötyjä joukkoja.

1911 Chin-dynastia lakkaa helpotuksen huokaukseen.

1932 Viimeinen keisari Pu Yi nostetaan valtaan Manchucuoissa

1865 Paikallisposti

Merkkejä 545 kpl

Keisarillinen posti, *Min Chu* oli toiminut Kiinassa jo vuosisatojen ajan. Postin kustannukset olivat kuitenkin eurooppalaisille aivan liian korkeita. Niinpä tässä oli tilaisuus ottaa Shanghaissa käyttöön Euroopassa jo käytössä oleva tekniikka. Tämä merkitsi sitä, että englantilaisen postimestarin toimesta otettiin käyttöön nykyaikainen postitusjärjestelmä, kirjemaksut sekä postimerkit.

Paikallisposti järjestettiin postimerkeineen ainakin 11 satamakaupungissa. Kuitenkin vain Shanghailla oli koko alueen kattava järjestelmä, jolla oli oikeus saada postia myös kaupungin ulkopuolelta.

Tämä paikallispostijärjestelmä toimi osittain samanaikaisesti kuin normaali posti vuodesta 1865 vuoteen 1899.

1865 Shanghai nr 1

1878 Kiina nr 1

Kiinan hallitus ei voinut muuta kuin todeta, että eurooppalainen postilaitos toimii sangen hyvin. Pienet paperinpalat (merkit) olivat käytännöllisiä. Sitä paitsi useat maailmaan maat siirtyivät 1870-luvulle tultaessa käyttämään postimerkkejä. Keisarillinen posti *Min Chu* toimi kuitenkin 1920-luvulle saakka.

1876 Ulkomainen posti

Merkkejä 1134 kpl

Kiinan posti sysättiin sivuun, mutta se ei pudonnut kokonaan pois käytöstä. Ulkomaisia postihallintoja toimi Kiinassa lukuisia ja osa niistä hyvinkin pitkään. Ensimmäinen maailmansota ja

Euroopan poliittisen tilanteen muutos vaikuttivat lopulta siihen, että ulkomaiden postien toiminta loppui tässä jättikokoisessa maassa. Aikakauden lopulla keisarikunta oli hävinnyt ja uudet valtanpitäjät hallitsivat maata. Orastava kommunismi ja Japani olivat uuden kehityksen takana.

Belgian posti 1908
Brittiläinen posti 1842-1922
Kiinan retkikunnan joukot 1900-09
Ranskan posti 1862-1922
Saksan posti 1886-1919
Indokiinan posti 1902-1919
Italian posti 1901-1921
Japanin posti 1876-1921
Venäjän posti 1870-1920
Amerikan posti 1919-1922
Kiaochow posti Saksasta 1897-1918
Kwangchow posti Ranskasta 1900-1942
Ruotsin posti 1736-1802

1876 Keisarikunta

Merkkejä 171 kpl

Qing-dynastia oli yhä edelleen vallassa, mutta sen johtaja oli heikko. Todellinen valtanpitäjä on leskikeisarinna *T'zu-Hsi*, joka ohjasi usean sukupolven ajan nuoria lapsikeisareita.

Yksi yhdeksästä keisariäidin 60-vuotispäivänä julkaistuista merkeistä. Keisarin kunniaksi ei ilmestynyt yhtäkään merkkiä.

Englantilainen **Sir Robert Hart** sai tehtäväkseen organisoida postin toiminnan Kiinassa. Se saatiinkin toimimaan 20.3.1896. Samana vuonna valuutta vaihtui *Candariinista* dollariin. Tämän johdosta ilmestyi useita päällepainamia.

Tämä merkki toi kaivatun 2 centin merkin käyttöön. Valitettavasti normaali keisarin painos oli loppunut, ja sen vuoksi otettiin käyttöön "punainen liikevaihto"-leimamerkkejä. Näiden merkkien löytäminen on tänä päivänä hyvin vaikeaa.

Tämän ajan ulkomaanpostin kirjeet ovat harvinaisia. Kiina ei ollut vielä UPU:n jäsen ja maa oli kaottisessa tilassa. Sen vuoksi oli käytössä ensin kotimainen postitaksa ja sitten jonkun maassa toimivan ulkomaisen postin merkit. Tavallisemmin englantilaiset, ranskalaiset tai saksalaiset.

1912 Tasavalta

Merkkejä 1916 kpl

Tässä vaiheessa ei maassa ollut enää vieraita joukkoja jäljellä, paitsi *Hong Kongissa*, *Macaossa* ja *Kwangchow'ssa*. Mutta maassa oli kommunisteja, bandiittijoukkoja ja provinssijoukkoja, joilla kaikilla oli oma rahansa ja vallanhaluiset sotilasjohtajansa.

Lohikäärmeen päällepainama 1912.

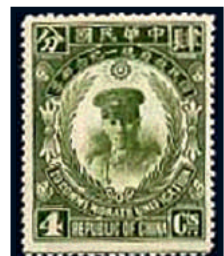
Djonk 1913-33.

Sun Yat-sen 1912 ja Presidentti Yuan Shi-kai 1912 alla.

Marsalkka Chang Tso-lin 1928 ja kenraali Chiang Kai-shek 1929 alla

Kiehtova Kiina

*Chiang Kai-shek 1945.
Sopimus voittajavaltioiden kanssa,
mutta Venäjä puuttuu.*

Kiinan tasavalta (R.O.C) oli yhä ole-massa. Chiang siirtyi Taiwaniin 1945, jossa hänen puolueensa on yhä vallassa.

1932 Manchukuo

Merkkejä 165 kpl

Japanin laajentuminen Kiinaan alkoi 1800-luvun alussa. Se perusti maahan mm. oman postikonttorinsa ja otti hal-tuunsa Taiwanin saaren.

Vuonna 1905 Japani yllätti länsimaat, eikä vähiten Venäjän, voittamalla Japa-nin-Venäjän sodan Port Arthurissa ja Dariessa sekä laajentamalla Mantchu-riaan.

1931 Japani valloitti Manchurian ja Aa-siassa alkoi pitkä sota.

← **Pu Yi:**stä – Kiinan viimeisestä keisa-rista – tuli Japanin nukkehallitsija Man-chukuossa 18. huhti-kuuta 1932.

1945 toisen maail-mansodan päättyes-sä myös tämä hallinto loppui. Venäjä ja kommunistit ottivat haltuunsa Japanin omaisuuden maassa.

1937 Japanin miehitys

Merkkejä 963 kpl

1937 Japani yritti valloittaa koko Kiinan. "Marco Polon maailman valloitus" oli ja-panilaisten ajatus Kiinasta, samaa to-teuttivat saksalaiset Puolassa pari vuot-ta myöhemmin. Mutta Kiinan alue oli

Vuosien 1941-45 aikana Kiinan kolmella alueella julkaistiin lähes tuhat postimerkkiä. Jotkut merkeistä ovat tavallisia, joitakin on hyvin vaikea löytää.

suuri ja sen valloittaminen onnistui vain osittain.

Japanilla oli maassa kaksi vastustajaa: Chiang Kai-shek ja Mao Zedong.

1930 Laita-alueet

Merkkejä 1 700 kpl

Kommunistiset ajatukset tulivat Kii-naan. Kiinan kommunistinen puolue muodostettiin vuonna 1921. Sota ja kur-juus toimivat kasvualustana tälle ideol-logialle

1927 sitä pidettiin uhkana, ja Chiang Kai-shek, joka oli juuri voittanut Nan-jingin ja Shanghaiin sotaherrat surmasi tuhansittain kommunisteja Shanghaissa.

Sota sai uuden käänteen ja Kiinan Kansantasavalta syntyi vuonna 1949.

Mao Zedong'sta tuli vahva johtaja, jo-ka pystyi kokoamaan tämän maan. Mut-ta tähän tarvittiin vielä voitto Chiang Kai-shek'stä, joka vetäytyi joukkoineen Taiwaniin vuonna 1949. Vuodesta 1930 vuoteen 1937 asti oli Kiinan maakunnis-sa hajanaisia joukkoja. Jotkut niistä jul-kaisivat omia merkkejään, joita vielä tä-näkin päivänä putkahtaa esiin.

1996 tuli esiin mm. ulko-wc:n alle pii-lotettuja merkkejä, joissa kaikissa oli ho-mevaurio, mutta silti jotkut niistä ovat yhtä harvinaisia kuin Ruotsin 3 skillin-gin keltainen värivirhepainamamerkki.

Itä-Kiina

Pohjois-Kiina

Lounais-Kiina

1949 Kansantasavalta

Merkkejä 3 842 kpl

Taivaallisen Aukion juhlallisuuksista Pekingissä, ensimmäinen sarja 8.10.1949.

Nykyinen Kiinan kansantasavalta on entisen Kiinan tasavallan seuraaja. Kan-santasavalta syntyi, kun Mao Zedongin johtamat kommunistit voittivat Kiinan sisällissodan ja tasavaltalaiset joukot pa-kenivat Taiwanin saarelle. Kansantasa-valta julistettiin perustetuksi 1949. Kii-na joutui alkuaikoinaan kamppailemaan suurten ongelmien, kuten äärimmäisen köyhyyden ja nälänhädän keskellä. Laa-jojen talousuudistusten seurauksena Kii-na on onnistunut nousemaan ostovoi-malla mitattuna maailman suurimmaksi taloudeksi. Kiina on ollut jo 35 vuoden ajan yksi maailman nopeimmin kasva-vista talouksista.

Kiinan nykyiset merkit ovat värikkäitä ja kauniita. Monet merkkien aiheista ovat maan historiasta, joka ulottuu vuosituhansia taaksepäin nykyajastamme.

Koillis-Kiina

Onnistunut Nordia 2016

Jyväskylässä huhtikuun alussa pidetty Nordia 2016 -näyttely oli yhdeksäs Suomessa pidetty Pohjoismaiden näyttely ja samalla ensimmäisestä Nordia-näyttelystä tuli kuluneeksi 50 vuotta. Korkeatasoinen ja hyvin järjestetty näyttely jatkoi kunniakkaasti tätä pitkää pohjoismaista perinnettä.

TEKSTI JA KUVAT SEPPO EVINSALO

Myös Suomen Filatelisti-seuran jäsenet edustivat näyttelyssä hienosti seuraansa. **Seppo Talvio** sai upeasta Pohjois-Atlantin laivapostiko-koelmastaan Kultaa 93 pisteellä. **Marcus Ollin** Helsingin kaupunginposti 1866-91 sai niinikään Kultaa 90 pisteellä. **Anneli Somerto**, Viro 1918-40, Iso vermeil (86 p). **Anssi Mikkolan** Viipurin pos-

tihistoriaa vuodesta 1812 vuoteen 1944 sai myös Ison vermeilin 85 pisteellä. Samoihin pisteisiin päätyi myös lehtemme ahkeran avustajan **Janne Nikkasen** Espoon postihistoriaa 1885-1962 valoittava kokoelma.

Järvenpään voimakolmikko **Jorma Lindeblad**, **Martti Vuorivirta** ja **Reinhard Weber** jatkoivat pitkää näyttelyfilatelistin uraansa myös tässä Nordia-näyttelyssä. Jorman kokoelma postista Suomesta ja Suomeen vuosina 1939-46 sai Vermeilin

(82 p). Martin saarisen malli Vermeilin (82 p) ja Reinhardin Straits Settlements BMA 1945-48 Ison hopean (78 p).

Yhden kehyksen kokoelmissa **Seppo Salosen** Janakkalan kotiseutukokoelma sai 76 pistettä. Lehtemme toisen ahkeran kirjoittajan **Matti Pesosen** ensimmäisistä numeroleimoista ja reiteistä kertova kokoelma sai Hopeaa (70 p). Myös tämä aviisimme, **Suomen Postimerkkilehti**, palkittiin kirjallisuusluokassa Vermeilillä (80 p). ■

Erkki Toivakka voitti näyttelyn mestariluokan upealla kokoelmallaan Finland 1856-1875. Kokoelman ensimmäinen kehys käsitti pelkästään 5 kopeekan ovaaleita lukuisine harvinaislaatuine kohteineen. Toivakka sai myös vuodeksi haltuunsa ruotsalaisen Postijonen -huutokauppahuoneen lahjoittaman kolme kiloa painavan hopeisen SilverPostijonen patsaan.

Eksoottisen tuulahduksen näytteileasettajiin toi ensikertalainen **Alqabandi Fahad** kokoelmallaan saarisen mallista. Kuuvaitissa syntynyt ja Saudi-Arabiassa öljyteollisuudessa työskentelevä 30-vuotias Fahad aloitti filatelian harrasteensa seitsemän vuotta sitten Persian/Iranin keräilyllään. Suomalaiseen saarisen malliin hän ihastui pari vuotta sitten.

Thyra -merkin sekafrankeerattu lähetys

Ilmeisesti uusi Ångfartygs Aktiebolaget Thyran laivapostilähetys on tullut päivänvaloon. Tätä kyseistä lähetystä ei ainakaan laivapostimerkkien kirjoissa ole kuvattu.

TEKSTI JA KOHDE JANNE NIKKANEN

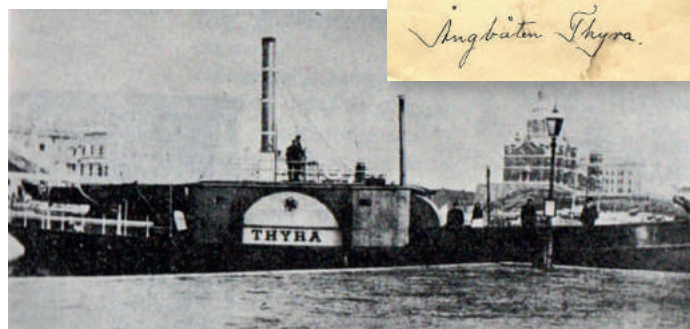
Sekafrankeerattu ja alunperin painotuotteena postitettu lähetys on frankeerattu 5 pennin M-89 merkillä *Juvan Hovinmaal-* la. Merkki on mitätöity HOWINMAA – FINLAND -leimalla 6. elokuuta 1892. Kirjeen takasivulta löytyy Helsingin kauttakulkuleima, HELSINGFORS; 6.8.92 10 f (klo 10 aamupäivä).

Helsingin eteläiseen satamaan saavuttuaan kirjeelle on lisätty 10 pennin Thyra laivapostimerkki maksumiksi paikalliskirjeestä kyseisellä höyrylaivalla. Merkki on mitätöity tyypilliseen tapaan yhtiön omalla neliömäisellä violetin värisellä kuvioleimasimella. S/S Thyra on mahdollisesti kuljettanut kirjeen Espoon Granholmiin ("lilla Granholm"), joka kuuluu ns. Koppelon saariryhmään ja sijaitsee saarten eteläosassa. Tämän nimisestä saaresta on kuitenkin kaksi vaihtoehtoa olemassa, sillä *Svinösundin* pohjoispuolella sijaitsee toinen *Granholm* -niminen saari.

Todennäköisesti Granholmin saaren kirje on ehditty postittaa vielä samana päivänä (6.8.1892), koska aluksen lähtöaika on tuolloin ollut **C. W. Connellin** kirjan (sivu 46) mukaan Helsingistä klo 15.30 (vuodelta 1884 olevan Thyran aikataulun mukaisesti). Kirje on osoitettu neiti *Emi Bergroth* -nimiselle henkilölle. Suomen postimerkkien käsikirjassa VI (sivu 59) löytyy esimerkki samanlaisella Thyran postilähetyksellä samalle henkilölle.

Thyra-aluksen historia

Ångfartygs Aktiebolaget Thyra osti

Thyran mitat olivat 25,27 x 5,29 m. Se painoi 43,19 tonnia ja aluksen suurin nopeus oli 8,5 solmua noin 15 km/h).

uuden ja ensimmäisen höyrykäyttöisen siipiratasaluksensa *EMMY* -nimisenä kesällä 1874. Alus oli rakennettu Helsingissä *Stenbergin konepajalla* ja se oli ensin tarkoitus myydä Kuopioon. Helsingiläinen sanomalehti *Hufudstadsbladet* ilmoitti lehdessään 30.6.1874 yhtiön hankkimasta höyryaluksesta, jonka uudeksi nimeksi oli annettu *THYRA*. Alus tuotiin Helsinkiin elokuun 1. päivänä ja jo seuraavana päivänä aluksen liikennöinnin aloittamiseen tarvittavat paperit oli täytetty. Seuraavan vuoden maaliskuussa syntyi riita aluksen moottorin kunnosta ja sen sopivuudesta uuteen alukseen. Yhtiö vaati uutta konetta alukselleen. Riita sovittiin *Stenberg & Sönerin* kanssa ja alus aloitti liikennöinnin Espoon saaristossa heinäkuun 5. päivänä 1875. Aluksessa oli kolme salonkia, joista yksi oli tupakoiville miehille, yksi muille herroille ja yksi naisille.

Tämä sekafrankeerattu lähetys on mahdollisesti Thyra-aluksen myöhäisin tunnettu postite? Toukokuun 2. päivänä vuonna 1891 yhtiö nimettiin uudelleen *Ångbåtsaktiebolag Thyra*, jonka johtohenkilöihin kuuluivat **A. Kihlman, H. Kihlman, V. Ascholin, H. Jäderholm, S. Nikolajeff, Viktor Ek** ja **Hjalmar Saurén**.

Thyra postite päiväty elokuussa 1886. Se lieee vanhin 10 p Thyra -laivapostimerkillä postitettu lähetys.

Aluksen viimeisin reitti kulki vuosina 1891 – 1892 Helsingistä – Långvikeniin ja Hvitsandiin (Kirkkonummelle). Vuosina 1893 – 1896 samaa reittiä liikennöi höy-

ryalus THOR. Thyra myytiin Venäjälle vuonna 1896.

Thyran reittihistoria

Vuosina 1875-76 alus kulki Helsingistä Espoonlahden pohjukassa sijaitsevaan Sundsbergiin (Masalaan). Tarkka reitti oli: Melkö – Karlö – Bodö – Kappelö – Pentalö – Tallholm – Moisö – Svinö – Sökö – Björkö – Stensvik – Sarfvik

– Kallvik – Bastvik – Sundsberg.

Vuonna 1884 aluksen reitti suuntautui Helsingistä – Pikkalaan.

Vuosina 1891-92 reitit olivat Helsinki – Långviken ja Helsinki – Hvitsand. * = tämän kohteen käyttöaika.

Vuosina 1893-97 Thyran tilalla liiken-

nöi normaalisti Sipoon suuntaan ajellut höyryalus THOR.

Vuonna 1896 Siipiratas/höyryalus THYRA myytiin Venäjälle. ■

Lähteet:

Suomen postimerkkien käsikirja VI, s. 57 – 59.

The Private Ship Letter Stamps of the World – Part 4 The Letter- and Parcel-Stamps of the Finnish Shipping-Companies. C. W. Connell, s. 46 – 51.

Ångbåtslinien Helsingfors Esbo.

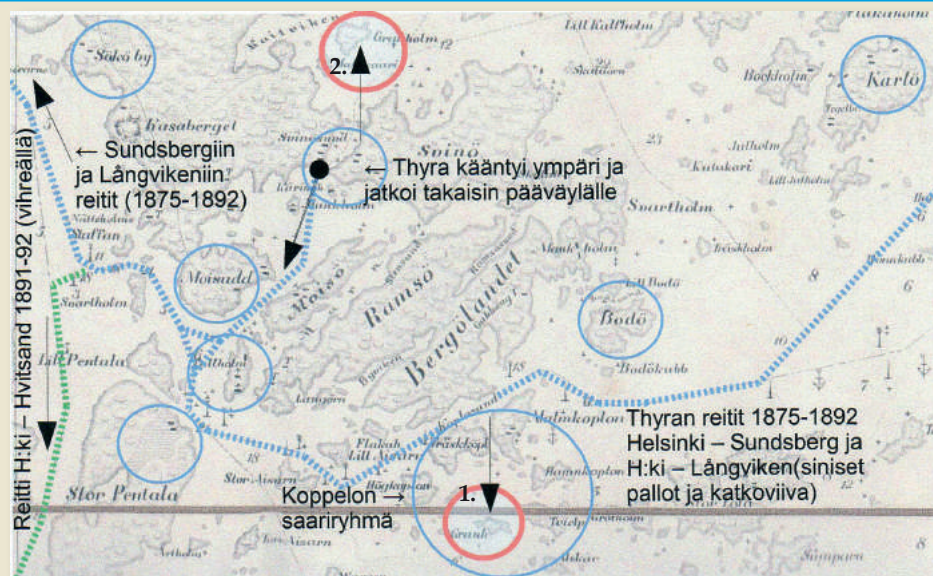
Helsingfors Dagblad 23.11.1872.

Ångbåtskommunikationen med Esbo och Kyrkslätt. *Helsingfors Dagblad* 28.2.1873.

Korrespondens. Från Esbo-skärgård.

Fredagen den 10 juli 1874. *Helsingfors dagblad* 13.7.1874.

SVT XIX 15, s. 35 – 36.

Kirjeen Granholmen saarelle on Espoossa kaksi vaihtoehtoa:

Vaihtoehto 1. (punainen ympyrä 1.) Thyra on jättänyt lähetysten Kopsundin salmeen, josta lähetys on matkannut veneellä pikku Granholmin saareen.

Vaihtoehto 2. Tämä on todennäköisempi määränpää kirjeelle (punainen ympyrä 2.) Thyra on vienyt lähetysten ensin Svinösundin salmeen, josta eteenpäin veneellä läheiseen Granholmenin saareen.

Thyran reitit olen merkinnyt oheiseen karttaan siten, että alkuperäinen reitti on merkitty sinisellä, myös reitin varrella olevat aluksen käyntipaikat. Tuota reittiä höyrylaivat noudattivat aina vuodesta 1874 alkaen, jolloin saaristolaivaliikenne käynnistyi Espoon vesillä. Tuolloin ensimmäiset liikennevälineet olivat

pattiin merkittävästi syvemmäksi loppuvuodesta 1898 toukokuuhun 1899 välisenä aikana. Tämä vaikutti saaristolusten aikatauluihin Espoon vesillä tuosta kesästä alkaen merkittävästi, koska alusten ei enää tarvinnut kiertyä koko Suvisaaristoa sen eteläkärjen kautta. Uusi suurempi laivareitti Espoon rannikkoa myötäillen oli nyt mahdollinen. ■

ns. höyrypurret FÄNRIK STÅL ja LOTTA SVÄRD, jotka veivät postinsa Espoonlahden pohjukassa sijaitsevaan Böbäckin laituriin. Vuosina 1875-76 Thyra kulki Sundsbergin laiturille Kirkkonummeen. 1891-92 kesinä Thyran reitti Espoon saaristossa oli edelleenkin suurinpiirtein sama. Lähinnä vain aluksen päätepaikat muutuivat. Tuolloin alus kulki joko Helsingin Etelä-satamasta Hvitsandiin (Kirkkonummi), jonka reitin olen merkinnyt vihreällä, tai Långvikeniin (Kirkkonummi). Alkuperäisen, vuodelta 1874 peräisin olevan Helsinki – Bobäck (Kirkkonummi) reitin Espoonlahden pohjukan suuntaan olen merkinnyt sinisellä. Laivareitin totuudenmukaisuuden varmistamiseen vaikuttaa huomattavasti se seikka, että Svinösundin kanava ruo-

Lauri Reitz (1893-1959)
"Keräily vaatii
aikaa ja harrastusta."

Posti- merkeistä taiteen keräilijäksi

Postimerkkien lisäksi monet meistä keräävät myös muuta mielenkiintoista. Monen keräilijän unelma olisi, että elämänaikaisen keräilyn näkisivät myös tulevat sukupolvet. Tämä toteutuu Lauri ja Lasse Reitzin säätiön ylläpitämässä upeassa kotimuseossa Helsingin Töölössä.

TEKSTI JA KUVAT SEPPO EVINSALO

Sanomalehden uutisjutussa viime joulukuussa kerrottiin suomalaisen säätiön ostaneen Lontoon Sothebyn -huutokaupasta Helene Schjerfbeckin maalauksen yli 700 000 euron hinnalla. Samassa jutussa kerrottiin säätiön perustajan aloittaneen keräilyuransa postimerkkien parissa.

Itselle kyseinen *Lauri ja Lasse Reitzin* -säätiö oli ennestään tuntematon ja kun kyseisen säätiön kotimuseo sijaitsi aivan Helsingin keskustan tuntumassa, oli pakko tehdä tutustumiskäynti sinne.

Ensimmäinen vierailukerta tammi-kuussa jäi pintapuoliseksi, sillä uutisjutun olivat lukeneet monet muutkin ja yleisöryntäys museoon oli sen mukainen. Ehdin kuitenkin kertoa oppaille kiinnostuksestani mahdollisen postimerkkikokoelman näkemiseen.

Toisella vierailulla kuulin kokoelman löytyneen museon kassakaapista. He kertoivat sitä mieluusti esittelevänsä paremmalla ajalla ja museon aukioloaikojen ulkopuolella. Schjerfbeckin maalauksen oston tuoma julkisuus oli nostanut museossa vierailijoiden määrän maaliskuun alkuun mennessä jo yli koko

KUVA: LAURI JA LASSE REITZIN SÄÄTIÖ

Tukholmalaisen H. Lichtensteinin julkaisemassa kokomaailma kansiossa on paikat 13 000 merkille. Kansion kannet ovat saaneet hieman kosteutta, mutta itse sivut ja merkit ovat hyvässä kunnossa.

Lauri ja Lasse Reitzin säätiön museon Biedermeier-tyylinen sisustus.

Kokoelman Suomi-osuus noudattaa samaa linjaa muidenkin sivujen suhteen. Merkkejä on, mutta niiden laatu on enemmän koulupoikatasoa, jollainen keräilijä kokoelmaa kasatessaan olikin.

meier-huoneen seinällä on edustava otos Ferdinand von Wrightin lintumaalauksia. Venäläiset biedermeier-tuolit (mahonkia) 1840–50-luvulta.

Vanhojen kokoelmien viehätys onkin niiden upeasti koristelluissa sivuissa. Merkit tuovat tuulahduksen siitä jo osittain kadonneesta ajasta, jolloin kaikki kaukainen oli eksoottista.

Kansiossa on maakohtaisesti paikat myös kyseisen maan ehiöille. Tilaa on varattu kuitenkin vain kuvakkeelle, joten ehiökorteista on leikattu vain kulma. Kätevää sanoisi meklarimme Petri.

edellisvuoden kävijämäärien, jotka nekin olivat jo suuremmat kuin aiemmin.

Kiinnostava kansio

Lauri Reitz aloitti keräilyuransa nimenomaan postimerkkien parissa ja tältä nuoruusajalta on myös hänen säilynyt kokomaailmakansionsa. Ruotsalaisen *Lichtensteinin* julkaisema satojen sivujen upeasti kuvitettu kansio oli kansia lukuunottamatta säilynyt hyvin ajan saatossa, samoin kansion sisältämät merkit.

Merkkejä oli tyypilliseen nuorena kerättyyn tapaan harvakseltaan sivuilla ja mitään suurempia löytöjä ei niistä silmiin pistänyt. Paljon oli kuitenkin var-

Postimerkeistä taiteen keräilijäksi

sin kaunisleimaista tavaraa, joka osoitti Reitzin jo nuoruudessaan omanneen silmää siihen, mitä kannatta kerätä ja mitä ei. Jo varhain nuoruudessa merkit jäivät taka-alalle ja kiinnostuksen kohteeksi tulivat vanhat rahat.

Kiinnostus vaihtui antiikkiin

Jo ensimmäisessä alansa työpaikassa, Helsingin kaupungin rakennuskonttorissa, työskennellessään Reitz kiinnostui antiikin keräilystä. "Alkusysäyksen tälle keräilemishalulle antoi eräs 7 markkaa maksanut v. 1915 ostettu tinainen korumaljakko, jonka arvo ei tänäkään päivänä ole suurempi kuin sen tina, mistä se on tehty" on hän kertonut kokoelmastaan.

Tätä ensimmäistä hankintaa seurasi sitten toinen toistaan onnistuneempia hankintoja, joita avittivat suuri paneutuminen alan kirjallisuuteen ja hyvät suhteet taide- ja antiikkialan toimijoihin. Hän pitikin alan asiantuntijoita suuressa arvossa. "Tutustukaa henkilökohtaisesti ensiluokan taidekauppiaisiin ja olkaa heidän asiakkaitaan, heiltä saatte silloin parhaat esineet halvimmalla" on hän sanonut. Tämä neuvo pätee yhtä hyvin myös filatelian alalla.

Menestynyt rakennuttaja

Lauri Reitz kuului Helsingin merkittävimpiin rakennuttajiin 1920-50 luvuilla. Hän oli syntynyt Valkealassa, Kymenlaaksossa vuonna 1893. Hänen isänsä oli rautatieläinen, äiti toimi ompelijana. Reitzin suku oli lähtöisin Ruotsista, jossa hänen esi-isänsä toimi kultaseppänä 1770-luvulla. Tämän lasinpuhaltajana toiminut poika muutti Tukholmasta Vaasan Mustasaareen ja pestautui Grönvikin lasitehtaaseen. Lasinpuhaltajan am-

Lauri Reitzin entisessä työhuoneessa on vitriini etupäässä suomalaisten kultaseppien hopeisia huipputöitä. Taustaseinällä kuvakudos 1500-luvun loppupuolelta.

Myös kellot kuuluivat Reitzin keräilyalueisiin. Kullattu pöytäkello Augsburgista vuodelta 1640, Benedict Müller.

matti jatkui myös seuraavassa sukupolvessa.

Kaksikielinen Lauri Reitz kävi kansakoulun Kuopiossa ja opiskeli perheen muuton myötä Helsingin Normaalilyseossa viisi vuotta. Reitz valmistui rakennusmestariksi Helsingin Teollisuuskoulusta 1914 ja ryhtyi seitsemän vuotta myöhemmin itsenäiseksi urakoitsijaksi.

Rakennustoimisto Lauri Reitz Oy perustettiin vuonna 1928.

Hän rakennutti vuosina 1927-1952 yli kaksikymmentä kerrostaloa sekä elokuvateattereita, kahviloita ja huviloita Helsinkiin ja sen lähialueille. Monet edistykselliset tekniset innovaatiot otettiin käyttöön ensimmäistä kertaa juuri Reitzin kerrostaloissa, joiden arkkitehtina toimi useimmiten **Jalmari Peltonen**.

Reitzin omaisuus kasvoi nopeasti oman yrityksen perustamisen jälkeen ja mahdollisti taiteesta kiinnostuneen Reitzin keräilyharrastuksen laajenemisen ja syvenemisen.

Säätiön perustaminen

Lauri Reitzin leski **Maria Reitz** perusti säätiön testamenttimääräyksellään vuonna 1971. Maria Reitz halusi säätiön perustamisella vaalia taiteesta ja antiikista kiinnostuneen miehensä asiantuntemuksella heidän yhteiseen kotiinsa keräämää taide- ja antiikkiesinekeräilyä. Säätiön tarkoituksena on ylläpitää taidemuseota perheen entisessä kodissa Apollonkadulla sekä kartuttaa museon kokoelmia omaisuutensa tuotolla.

Säätiö on pyrkinyt hankinnoillaan täydentämään ja laajentamaan eri esine- ja taidekokoelmia lähtökohtanaan Lauri Reitzin keräämä kokonaisuus. Kokoelmia kartutetaan seuraamalla aktiivisesti

Museon asehuoneessa on edustava kokoelma 1500-luvun miekkoja, peitsiä, haarniskoja ja kypäriä.

Vasemmalla Saksan Solingenissa 1600-luvun alkupuolella valmistettu mestausmiekka (Richtschwert). Miekan terän molemmin puolin on kaiverrettu tekstit FIDE-SED/CVI-VIDE (Luota, mutta tiedä, kehen luotat) sekä SOLI-DEO-GLORIAA (Kunniä yksin jumalalle). Ylhäällä saksalainen varsijousi viritystaljalla 1500-luvun loppupuolelta. Tällaisella jousella ammuttu nuoli pystyi lävistämään parhaankin haarniskan vielä 200 metrin etäisyydeltä. Nuolen kantama oli jopa 400 metriä.

joitusomaisuuden ansiosta se voi käyttää uusiin hankintoihin noin 700 000 euroa vuodessa. Kansainvälistä kiinnostusta saavien maalausten, aseiden ja muun antiikin hinnat ovat kuitenkin huutokaupoissa yleensä korkealla tasolla. Esimerkiksi viimeisin hankinta Helene Schjerfbeckin Sitruunoita visakoi-vukulhossa maksoi huutorahoineen noin 770 000 €. Lukumääräisesti eniten säätio on tehnyt hankintoja täydentämään antiikkihoivan ja maalaustaiteen kokoelmia. Esimerkiksi yli 160 teosta käsittävä maalauskokoelma on tänä päivänä kolminkertainen verrattuna säätion perustamisvaiheen lukumäärään. Reitzin

eri gallerioiden ja huutokauppakamareiden tarjontaa Suomessa ja Pohjoismaissa sekä tärkeimpiä kansainvälisiä taide-markkinoita.

Säätion huomattavan kiinteistö- ja si-

postimerkkikokoelma sensijaan on vielä täysin alkuperäisessä muodossaan. ■

Lähteet: Intohimona Keräily, Espoon Kaupunginmuseo. www.reitz.fi

Helene Schjerfbeckin Sitruunoita visakoi-vukulhossa ripustettiin taiteilijan toisen työn, Kalifornialainen, viereen.

Lauri ja Lasse Reitzin säätio

Apollonkatu 23 B 64, 6. krs
00100 Helsinki

Yhteystiedot 09 442 501, museo@reitz.fi

Museo on avoinna keskiviikkoisin ja sunnuntaisin klo 15-17.

Heinäkuussa museo on suljettu.

Museoon on vapaa pääsy.

Kiinan Kansantasavallan merkit hyviin hintoihin

Huhtikuussa pidetyssä *Hellman -huutokaupassa* Kiinan Kansantasavallan postituoreista merkeistä käytiin ankara kilpailu. Kohteet myytiin hyvillä hinnoilla ja tarjouksia kaikkiin myytäviin kohteisiin oli jo kaksi viikkoa ennen huutokauppaa nähtävillä huutokaupan nettisivuilla. Tämän ajanjakson kiinalaisten merkkien kysyntä on pysynyt jo pitkään vahvana ja yli miljardiin kiinalaiseen mahtuu jo aika monta potentiaalista ostajaa.

Venäjän/Neuvostoliiton merkit reuna-alueineen jatkoivat vahvaa myyntiään. Huippuna vuoden 1902 postituore vaakaraitainen 7 ruplan viisirivillä arkin

Vuoden 1961 Pöytätennis pienoissarkki (Mi BL7) myytiin 653 eurolla huutorahoineen.

Vuoden 1967 Mao Zedong sarja (Mi 990-992) 629 euroa.

Vuoden 1967 sarja Mao Zedongin teesit (Mi 977-981) päätyi hintaan 580 euroa.

Kiinan filatelian myyntiennätys Ruotsissa

Ruotsalainen huutokauppahuone *Philea AB* sai myytäväksi laatikollisen (75 kpl) kiinalaisten lähettämiä kirjeitä Ruotsiin, pääosin 1920-30 -luvulta. Useat näistä olivat erityisen kiinnostavia epätavallisten leimausten suhteen. Kirjeiden lähettäjinä olivat Kiinassa työskentelevien ruotsalaisten lähetyssaarnaajien jälkeläiset. Kirjeitä lähetettiin perheelle ja muille ystäville kotiin Ruotsiin, mutta valitettavasti vain harvat ovat edelleen tallessa, ja vain yksi vanhimmalta ajalta (1897) oli säilynyt.

Laatikossa ollut kirje vuodelta 1897 tuli myyntiin Philean tammikuun 2016 huutokaupassa yhtenä kohteena. Kuorella olevia merkkejä näkee harvoin lähetyksillä ja lähetyspaikkakuntana *Shasi* on hyvin harvinainen. 7-8 vuotta sitten kirjeitä tältä paikkakunnalta ei edes tunnettu, mutta parin viime vuoden aikana on löytynyt muutamia, ja niistä vain kaksi on lähetetty Kiinan ulkopuolelle. Kirjeelle on Shasissa laitettu kaksi 5 centin keltaista päällepainamamerkkiä, joilla se on kulkenut maan halki Shanghaihin. Ulkomaille menevän postin oli kuljettava tuolloin eurooppalaisen postitoimiston

kautta. Tässä tapauksessa Ranskan Kiinassa toimivan postin kautta. Shanghaisa kuorelle on lisätty Ranskan Kiinan postin 25 centimesin merkki.

Tämä kirje oli siis ennen tuntematon lähetyks kaikille Kiinan postihistorian asiantuntijoille. Huutokaupassa nuija

kolahti pöytään kovan kilpailun jälkeen 670 000 kruunun hinnalla (lähtöhinta 500 kr.) ja provisioineen kuoren hinnaksi tuli 824 100 kruunua (runsas 88 000 €).

Tämä oli Kiinan filatelian myyntiennätys Ruotsissa. Loppu laatikosta myytiin 88 500 kruunun vasarahinnalla. ■

Vuoden 1964 Ruusuja pienoisarkki, ilman liimaa kuten julkaistessa (Mi BL9) päätyi 1 512 euron hintaan.

Vuoden 1980 Apinan vuosi (Mi 1594). Huolimatta lievästä tarttumasta takana myytiin 1 669 euron hinnalla.

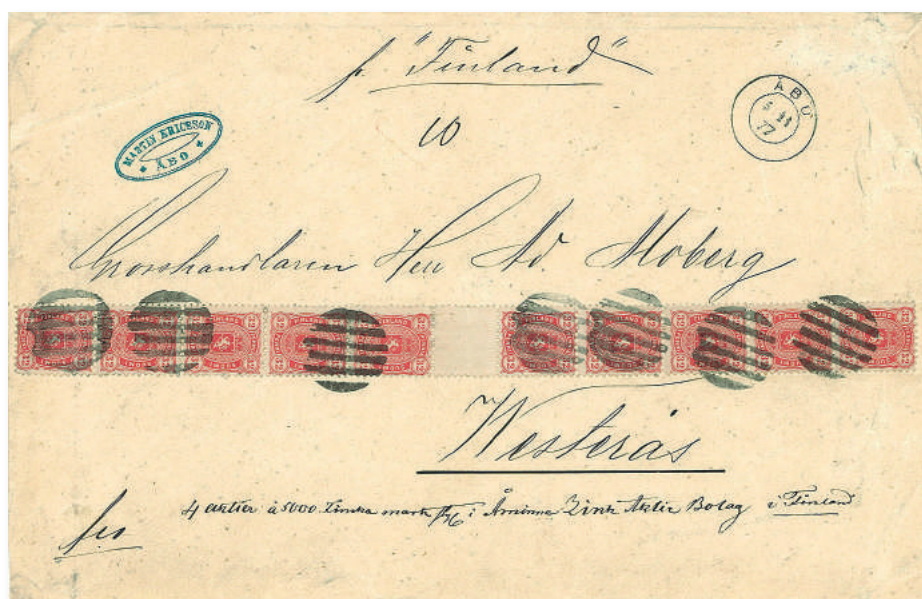
reunasta leveine marginaaleineen. Harvinaisen tästä kohteesta teki merkien yläreunan puuttuva perforointi. Hinta nousi 1 000 euron lähtöhinnasta 15 500.

Sveitsin Baselin upea paikalliskirje vuodelta 1847 merkinään Baselin kyyhky (Mi 1) myytiin yli 16 000 euron hinnalla.

Klassisen Suomen kohteita oli runsaasti tarjolla. Ovaaleitakin liki 40, niin yksittäisinä merkeinä, pareina kuin lähetysinäkin. Kysyntää hyville kohteille on, sillä vain kaksi ovaalia jäi jälkimyyntiin. Huutokauppaan oli saatu myyntiin myös edustava otos harvinaisia postituoreita merkkejä. Kotkamallin 1911 harvinaiset B-hampaiset olivat kovan kilpailun kohteina. Kellertävänvihreä 5 penniä myytiin liki 5 500 euron hintaan. Saman julkaisun 40 penniä teki kyseisen merkin Suomen huutokauppaennätyksen yli 11 000 euron hinnalla. Huutokaupan kokonaismyynti oli yli 800 000 euroa ja myyntiprosentti huikaa 92 %

Lähes täydellinen käyttämätön kokoelma vuosilta 1949 - 1969 myytiin peräti 23 074 euron hintaan vaikka osa kalliista kohteista puuttui.

Ainutlaatuisia Suomi-kohteita myytiin Ruotsissa

Ruotsalaisen *Postiljonnen* kevään huutokaupassa Malmössä (18-19.3.) myynnissä ollut ainutlaatuinen M-75 lähetys, 32 -pennisten kymmenrivilö välilöllä, meni kaupaksi läh-
töhinnallaan 25 000 € (huutorahoineen yli 31 000 €). Samassa huutokaupassa oli tarjolla harvoin myynnissä oleva 5 kopeekan ovaalipäikkö. Tämä tumman sininen päikköpari oli mitätöity harvinaisella Hämeenlinnan musteristauksella ja on aikaisemmin kuulunut mm. Agathon Fabergén ja Arnold Nymanin kultamitali-kokoelmiin. Myös se myytiin lähtöhinnallaan 10 000 € (huutorahoineen 12 500 €). Hieman halvemmalla olisi saanut 10 kopeekan ovaalien kolmirivilön todella le-
veillä reunoilla. Tämän mustemitätöidyn kohteen va-
sarahinta oli 4 000 € huutorahoineen.

Stockholm 30 - * R5. Kirje Ruotsiin. Leimattu Tukholmassa 2.5.1918. Suomessa käytetyt venäläiset: 1 ja 2 kopeekan hammastamat parit, Hyväntekeväisyys 3+1 kop + saarismallin 5 ja 10 penniä = 40 penniä. (Alle 20 g kirjeen postimaksu ulkomaille oli 50 p)

Ulkomaalaiset leimat suomalaisilla merkeillä

Osa 2 Saarismallin aikakausi

Suomen Postimerkkilehden numerossa 1/2016 esittelimme Matti Pesosen kokoelmaa ulkomaalaisista leimoista suomalaisilla merkeillä ennen itsenäisyyttä. Tässä osassa kerromme leimojen esiintymisestä saarismallin merkeillä. Kohteet on arvioitu myös leimojen harvinaisuuden mukaan.

TEKSTI JA KOhteet MATTI PESONEN

Myös tällä ajanjaksolla yleisimmät ulkomaalaiset postileimat suomalaisilla lähetyksillä ovat edelleen ruotsalaisia, ja eritoten sen pääkaupungin Tukholman.

Postilähetykset olivat edelleenkin suurelta osin kirjeitä ja postikortteja. On huomioitava, että postilähetykset jätettiin usein laivojen kirjelaatikoihin ja näin ollen ne olivat usein väärin taksoitettuja. Tämä johtunee uudesta pohjois-

maisesta taksaluokasta, jossa oli ajoittain pieniä eroja kotimaisten taksojen kanssa.

Itäiseen naapurimaahan Neuvostoliittoon osoitettu posti oli suurelta osin ehiökortteja maksettuine vastausosineen. Nämä vastausosat merkkeineen leimattiin ulkomaisin leimoin ja palasivat sitten takaisin Suomeen. Myös Puolan Stettiniin oli avattu laivalinja ja näin ollen myös Stettinin leimoja tavataan postilähetyksillä. Tätä reittiä ovat kulkeneet myös useat postilähetykset muualle Eu-

rooppaan ja usein merkkien osalta yli-postitteina. Tämä johtunee lähettäjien epävarmuudesta taksojen suhteen. Tällaista laivaan jätetyn postilähetyksen oikeaa taksaa ei luonnollisesti voinut tarkistaa postikonttorin virkailijalta. Näin ollen on sitten varmuuden vuoksi lähetykselle liimattu riittävästi merkkejä jotta lähetykselle varmasti löytäisi tiensä perille. Tämä meitä keräilijöitä tietysti suuresti harmittaa, sillä onhan aina oikeataksainen lähetyks kokoelmassa mukavampi kuin edellämäinitun kaltainen. ■

Leimojen harvinaisuuden kyseisillä merkeillä olen arvioinut seuraavasti:

- R5** tunnetaan 1 - 3 kpl.
- R4** tunnetaan 4 - 10 kpl
- R3** tunnetaan 11 - 30 kpl.
- R2** tunnetaan 31 - 100 kpl.
- R1** tunnetaan 101 ->

Stockholm 1 - Ank A **R4**. Kirje Ruotsiin. Leimattu Tukholmassa 14.11.1919. Hälsingborgin tuloleima 15.11. 2 x 5, 4 x 10 ja 50 pennin saariset. (21-40 g kirjeen postimaksu ulkomaille oli 1 markka 12.3.1918-31.1.1921)

Tanska:
Dampskips
Aktieselskap
Kjöbenhavn. **R5**

Stockholm 1 - Ank G **R3**.
Kirje Ruotsiin. (osasuurennos)
Leimattu Tukholmassa 25.10.1922.
1 markan saarinen. Lunastusleima T.
(Alle 20 g kirjeen postimaksu pohjois-
maissa oli 1,50 mk 1.6.1922 alkaen)

Stockholm
Avg / Lbr
R3.
Kirjeleike.
2 x 1 markan
saariset.

Stockholm 1 - *Avg*Lbr* **R3**. Pikakirje Ruotsiin.
Leimattu Tukholmassa 12.8.1918.
10 x 10 ja 2 x 30 pennin saariset.
10 pennin ylitaksa. Pikataksa ei ollut käytössä,
koska lähetys ei ole kulkenut Suomen postin kautta.

Stockholm 1 - Tur 2 **R4**. Kirje Ruotsiin.
Leimattu Tukholmassa 11.3.1930. 1 markan
ja 50 pennin saariset. Taksa oikein.

Ulkomaalaiset leimat suomalaisilla merkeillä

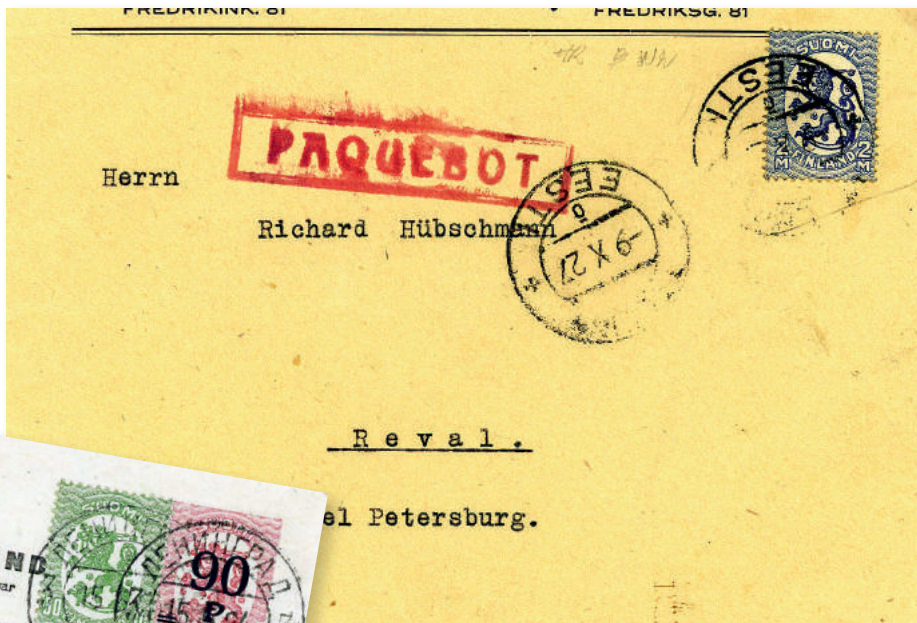
Stettin - *1 s. **R4**. Kirje Sveitsiin laivalla Puolan Stettinin kautta. Leimattu Stettin 13.12.1926. Aus Dampfschiff -laivaleima. Bischofszellen tuloleima 14.12. 80 pennin ylipostite.

Pieni yksirenkainen Visby. **R5**. Saksalainen kenttäpostikortti Turusta 27.12.1918 Visbyhyn. Sotasensuurin violetti tarkistusleima. Osa merkeistä irronnut kosteuden takia. Postikortin taksa oli 20 penniä

USA: Ketjuleima 3 -rivinen. **R5**

Tallin- *Eesti*. **R4**. Liikekirje Viroom. Punainen Paquebot -laivaleima. Leimattu Tallinnassa 9.10.1927. Taksa oikein. (Alle 20 g kirje ulkomaille 2 mk 1.10.1925 alkaen)

Leningrad -2-24. **R4**. Ehiökortin vastausosa Leningradista Suomeen 15.5.1924. Viipurin tuloleima 17.5. Ehiökortin vastausosan postitaksa oli 1,20 markkaa.

Saksa:
Berlin W
-* us. R5

Sveitsi:
Lausanne.
R5

Viro:
Tallinn
-* -. R4

USA:
Lunastusleima
New York P.
R5

USA: Detroit Mich. R5

LUKIJOILTA

Saksan ulkomaan postin sensuurista 1939-45

Hyvä ystäväni **Martin Holmsten** käsitteli lehtemme numerossa 2/16 s. 8-12 ansiokkaasti otsikkoaihetta. Johdannossa hän mainitsee, että "kesästä 1944 alkaen postin tarkastaminen ja sensuroidi siirtyi SS:lle". Tämä tapahtui Hitleriä vastaan 20.7.1944 tehdyn epäonnistuneen attentaatin jälkeen ja seurauksena. Vastuun sensuurista otti asevoimien yleisesikunnalta (OKW) Himmlerin johtama SS-järjestö.

Valaisen asiaa kahdella kohteella. Kumpikin on tavallista liikepostia samalle pankille Banska Bystricaan, Slovakiaan. Keski-Slovakiassa syttyi 30.8.1944 natsien vastainen kansannousu, jonka keskuspaikka oli Banska Bystrican kaupunki. Kumpikin kirje Saksasta on lähetetty samoina päivinä, Reutlingenistä 28.-29.9.1944 ja Hampurista 29.9.1944. Kansannousun takia niitä ei voitu toimittaa perille, vaan ne on kaksikielisellä lipukkeella varustettuina palautettu Slovakiasta lähettäjiille Saksaan. Hampurin kirjeellä on kaksi sensuuriliuskaa, vasemmalla "vanha" OKW:n liuska ja leima ('g' = Wien), oikealla samanlainen liuska, nyt SS:n leimalla "Zensur- / Stelle". Koska kirje on avattu myös oikealta, on mahdollista että menosensuurin on toteuttanut OKW, paluusensuurin SS. Reutlingenin kirjeellä sen sijaan on vain SS:n leima, sekin 'g' = Wien. Pidän Hampurin tuplasensuroitua kuorta postihistoriallisesti hyvänä kohteena.

Molempiin kuoriin on Slovakian posti Bratislavassa (joka oli syys-lokuu-kuussa 1944 saksalaismyönteisen hallituksen kontrollissa) kiinnittänyt kaksikielisen (saksa + ranska) lipukkeen: "Postiliikenne keskeytynyt. Palaute- taan!". Reutlingenin kuoren lipukkeella on pieni tavuvirhe: ranskan sana "suspendu" on virheellisesti kirjoitettu muotoon "suspendn", eli U on vaihtunut N:ksi.

Seppo Laaksonen, AIJP

Koonnut: Seppo Laaksonen

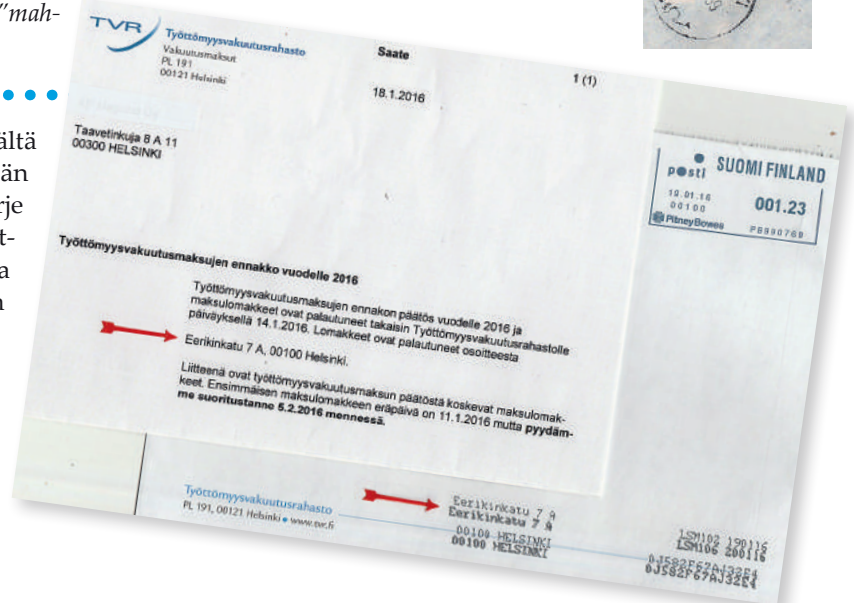
Postihistoriaa

Eri yhteyksissä on toimitus kaivannut palstoillemme juttuja moderneista euroajan Suomi-kohteista. Nyt sellainen on saatu, tosin vähemmän ilahduttavissa merkeissä. Tunnetusti Postimme on viime aikoina paitsi nostanut taksojaan myös sulkenut useita omia toimipisteitään. Eli korkeammilla hinnoilla saamme vastineeksi huonompaa palvelua! Näin on käynyt myös Joensuun 12.1854 avatulle postikonttorille. Nimettömänä pysyttelevä lehtemme ystävä antoi nähtäväksi Joensuusta 12.1.2016 lähetetyn kortin. Sillä on 1 luokan merkin lisäksi myös Pohjois-Karjalan musta surumerkki Karjalan vaakunoineen. Ilmiselvästi tämä on saanut vaikutteita filatelistien hyvin tuntemasta **Akseli Gallen-Kallelan** vuonna 1900 suunnittelemaasta surumerkistä. Joensuun postin helmikuussa päättyntä 164-vuotistaivalta kunnioittavan merkin takana ovat Pohjois-Karjalan historiallinen yhdistys ja kustantamo *Kirjokansi*. Myös surumerkki on kortilla leimattu postimerkin tapaan. Priority-lipuke tekstillä "mahrottoman tärkeä" lienee peräisin samoista lähteistä.

Toinen aivan moderni kohde on myös eräältä Lönkan maanantai-iltojen aktiivilta. Tämän vuoden tammikuulta oleva viranomaiskirje on osoitettu Helsingin Taavetinkujan osoitteeseen, josta yritys oli muuttanut jo kaksi kuukautta aiemmin. Sieltä se on automaattisesti ohjattu uuteen osoitteeseen Eerikinkadulle, mutta kuitenkin palautunut lähettäneelle Työttömyysvakuutusrahastoille. Jälleen se on lähetetty uudella saatteella Taavetinkujalle, ja taas ohjattu Eerikinkadulle, ja lopuksi tullut perille tähän oikeaan osoitteeseen.

Rautatiemuseon puuhamiehenä tunnettu SF-aktiivi **Tuomo Riekkinen** Hyvinkäältä esitti kaksi mielenkiintoista kohdella. Ensimmäinen on lentokirje Pohjois-Israelista, Ramat Yisai'sta 3.8.1959 ilman lähiosoitetta Kyrönlahdelle (Tampereen pohjoispuolelle). Paikkakunta on ilmeisesti aikana ennen postinumeroita sekoitettu Kyröskoskeen Tampereesta luoteeseen. Normaallilla tuloleiman paikalla takana alhaalla on Kyröskoski 6.8.1959, etupuolessa Kyröskoski 7.8. ja 8.8. ja takana vielä neljäs Kyröskoski, ehkä 9(?)8.59. Lisäksi Kyrönlahti on osoitteena lyijykynällä muutettu Kyrönlahdeksi. Ilmeisesti kuori on käynyt kahdesti Kyröskoskella, mutta välttänyt leimatuksi tulemisen Kyrönlahdella. Nykyisin Kyrönlahden postinumero on 34150 ja Kyröskosken 39200.

Toinen Tuomon kohde sivuaa palstatoimittajan omina aluetta. Kemikaaliyhtiön ikkunakuori on lähetetty Slovakian pääkaupungista Bratislavasta 5.1.1944 Helsinkiin (alavasemmalla on osittaisena peilikuvana kolme kirjainta "SPA" Helsingin viestillisestä "SÄÄSTÄ / SPARA" tuloleimasta. Kolmen maan sensuurikohteet ovat aina mielenkiintoisia: kuorella on 'ikkunan' päällä heikosti erottuvana valkoisen ruudun sisällä Slovakian metallinen lilanvärinen sensuurileima "C 198", siitä vasemmalla Saksan sensuurin Wienin pisteen kauttakulkuleima "A g" ja oikealla Suomen sensorin 217 violetti leima. Lisäksi takana on valuutakontrollin merkinä sama Bratislava 1:n leima, jolla merkki on mitätöity. Myös taksa on huomion arvoinen: Euroopan Postiliiton sopimuksen mukaan kirjeen Suomeen olisi pitänyt 1.3.1943 alkaen syykuuhun 1944 asti kulkea kotimaan taksalla, joka tuolloin oli 1,30 korunaa. Kuorella on kuitenkin 2,50 korunan Hlinka-merkki. Sen nimellisarvo vastasi vv. 1939 – 45 voimassa ollutta alle 20 g kirjeen taksaa. Se on pitkään voimassa olleena lähetyksillä tavallinen, mutta näin ylifrankeerattuna pieni erikoisuus.

Postimerkkien vaihto ei kohteiden hankintatapana enää nauti entistä suosiotaan. Aikanaan kuitenkin yksi tavallisimmista keinoista hankkia ulkomaisia kohteita oli vaihtaa niitä puuteluettelon mukaan. Yhteys ei aina ole sujunut ongelmitta keräilijältä (tai kauppialta) toiselle, vaan poikkeusaikoina vaihdon kulkuun on puututtu valuuttasäännöstely- tai tullaussyistä. Puuttuminen vaihtolähetysten sisältöön on myös saattanut toimia poliittisen tarkkailun epäsuorana sensuurikeinona eräissä diktatuurimaissa. Valaisemme asiaa muutamalla lähetyksellä aikajärjestyksessä:

Isokokoinen sekapostitekiri sisällissodan jälkeisestä Francon Espanjasta on lähetetty Madridista kirjattuna 23.12.1943 Unkariin ja saapunut Budapestiin 30.12.1943. Kääntöpuolella on kookas lappunen, josta ilmenee että postimerkkikauppias Renato Critikian on omannut Posti- ja lennätinhallituksen alaisen filatelian vientitoimiston virallisen viennin no. 13580. Sama luvan numero on kirjoitettu

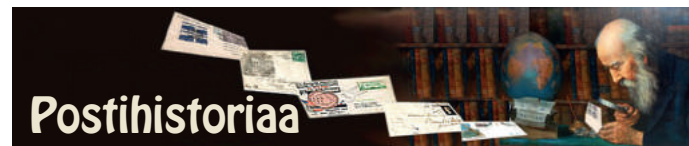
oikeanpuolisen violetin R-leiman numerokenttään. Lisäksi kuorella on vientitoimiston pyöreä ja Posti- ja lennätinhallituksen ovaali virkaleima etupuolella ja takana, yhteensä viisi kappaletta.

Myös Suomessa sodan jälkeisen valuuttasäännöstelyn aikana postimerkkivaihto oli kontrolloitua.

Tarkkailuelimenä oli aluksi Filatelistiliittomme edeltäjä eli Postimerkkeilijäyhdistysten valtuuskunta ja Liiton tultua perustetuksi Liitto itse. Kuvamme lahtelaisen lähettäjän kirjattu kirje on postitettu Helsingistä 26.3.1947 Tshekkoslovakiaan. Takana on iso (8 x 4 cm) Valtuuskunnan violetti "Tarkastettu – Kontrollerad" leima. Sen ovat allekirjoittaneet käsin E(lis) Lundmark ja leimasimella Harry Walli. Hieman myöhemmin tuli käyttöön Suomen Filatelistiliiton vastaava leima. Siinä ovat usein allekirjoittajina samat Liiton johtohenkilöt Lundmark ja Walli, muitakin yhdistelmiä tunnetaan. – Prahan tuloleima 30.3.1947 on vielä Böömi-Määrin Protektoraatin ajalta, sen yläkaaresta on saksankielinen paikannimi meislattu pois.

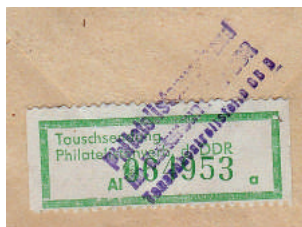

Entisessä Itä-Saksassa oli vaihdon tarkkailu ja kirjanpito myös alistettu maan *Filatelistiiliitolle*, joka taasen kuului *DDR:n Kulttuuriliittoon*. Virallisen vaihtolähteyksen merkiksi kiinnitettiin kirjeen taakse vihreä, kahdelta puolelta hammastettu lipuke. *Plauenista* 16.5.1976 *Düsseldorfiin*, Länsi-Saksaan, lähetetyn kirjatun kirjeen takana on lipukkeen vanhempi versio. Siinä on yhdellä rivillä "*Tauschsendung (= vaihtolähetys) / ZKPH / ja sarjanumero*". Lisäksi siinä on käsin kirjoitettu numero ja se on mitätöity *Filatelistiiliiton* vaihtokontrollipisteen kolmirivisellä virkaleimalla ja *Plauein* postileimalla.

Toinen *DDR-lähetys* on *Merseburgista* 18.8.1983 myös *Länsi-Saksaan*. Nyt on takana samanlaisen lipukkeen uudempi versio, tekstinä "*Tauschsendung / Philatelistenverband der DDR / ja sarjanumero*". Se on mitätöity samantapaisella violetilla kolmirivisellä leimalla, käsimerkintä ja postileima puuttuvat. Tämä menetely säilyi samana *DDR:n* valtiollisen olemassaolon päätymiseen 1990 asti.

Entisessä *Tshekkoslovakiassa* virallinen vaihto tapahtui *filateliatuotteiden* kauppaa hoitavan valtionyhtiön "*PoFis'in*" vaihtopisteen kautta. Se toimi postikonttori *Praha 121:n* yhteydessä.

Kuvamme kirjattu kirje on lähetetty 21.1.1980 tästä konttorista *Länsi-Berliiniin*. Sen takana on *PoFis'in* kirjeensulkijalipuke, joka on leimattu vaihtokontrollielimen kolmirivisellä leimalla. Lisäksi etupuolella on laatikkoleima "*Jednotlive kartovat*" (= suomennettuna suunnilleen 'yksittäin kortistoitu') merkinä siitä, että sensuuri on tarkistanut sisälön ja ottanut kirjeestä valokopion.

Sekä *DDR:ssä* että *Tshekkoslovakiassa* vaihto-oikeus edellytti maan *Liiton* jäsenyyttä. Kunkin kerjailijän vaihdosta pidettiin tarkkaa kirjanpitoa, jotteivät *filatelistit* olisi päässeet hyötymään vaihdettavaan valuuttaan rinnastettavista länsimaaisista postimerkeistä. ■

Filatelia kulttuuritieteenä

Yllä olevalla otsakkeella pidettiin *Berliinin* postimu-seossa ("*Museum für Kommunikation*") tammikuussa kaksipäiväinen seminaari. Siinä aihetta alustettiin ja pohdittiin peräti 14 eri luennoitsijan puolituntisten esitelmien voimalla.

Loppuyhteenvedossa viitattiin kulttuuritutkija *Aby Warburgin* (1866–1929) ja kirjailija, kirjallisuuskriitikko *Walter Benjaminin* (1892 – 1940) filateliaa kulttuuritieteenä koskeviin teeseihin.

Yhteenvedo oli, siteerattuna ja saksasta vapaasti kääntäen: "Molemmat olivat ensimmäisinä luoneet teorioita, joiden merkitys on ollut huomattava taide- ja kulttuurihistorian tutkimuksessa. He selvittivät kuvien laajamittaista massatuotantoa ja niiden maailmanlaajuista jakelua sekä suosittujen kuva-aiheiden käyttämistä ajatus- ja kuvitemaailman ilmaisijoina ja niiden keräilyä kulttuuriantropologisena ilmiönä. Samoin he tutkivat arkisten käyttöesineiden keräilyä ja tutkimusta kulttuurihistoriallisen kirjoittelun perusteena sekä pienten yksityiskohtien tarkastelua kielitieteellisen ja kulttuurihistoriallisen analyysin metodina".

Tätä siis *filatelistit* tekevät! Taidatko sen laittamattomamin sanoa? ■

Lähde: *Saksan Liiton lehti "Philatelie"*, numero 465, maaliskuu 2016, sivu 8.

AJANKOHTAINEN KATSAUS

KOONNUT: SEPPO LAAKSONEN

SAKSAN JOHTAVASSA postimerkki-lehdessä DBZ:ssa on pitkään pyörinyt artikkelisarja, jossa esitellään entisen DDR:n postimuseon arkistojen mielenkiintoisia kohteita, yleensä merkki-
en luonnoksia. Äskettäin oli vuorossa "Finlandiana"-kohde eli Helsingin vuoden 1975 ETYK-juhlamerkki. Neljä taiteilijaa valmisti aiheesta seitsemän erilaista luonnosta, kuuden kuva-aiheesta oli mukana Finlandia-talo. Julkaistuksi tuli vasemmalla ylhäällä oleva luonnos ilman Finlandia-taloa. Sen karttaan lisättiin kuitenkin myös Grönlanti ja Pohjois-Amerikan koillisosia, sillä USA ja Kanada olivat myös ETYK:in osanottajamaita. FDC-kuori ei sekään ollut oikealla olevan ehdotteen mukainen. Lopullisessa "Helsinki 1975"-kuoressa ei ollut lainkaan sivukuvaa.

siin kuuluu *New Foundlandin* vuoden 1927 *De Pinedo-lennon* päällepainama-merkki (Michel no. 128). Sen kahdesti aitoutettu lähes postituore arkinreunakappale myytiin äskettäin New Yorkissa suorakauppana noin 50 000 euroamme vastaavalla dollarimäärällä. Merkin hammaste ja keskitys ovat loistolaatua, punainen päällepainama on hieman vasemmalla. Tätä merkkiä tunnetaan käyttämättömänä vain muutama kappale, nyt myyty on niistä parhaimpia.

KANADAN ja sen provinssien puolimodernien merkkien vaikeimpiin kohte-

EHJÖIDEN KLASSIKON eli Englannin maineikkaan *Mulready-kuoren* ulkomail-

le kulkeneita kappaleita on tiedossa vain noin 50 kappaletta. Näistä hienoimpia on vuonna 1841 Bristolista Falkmouthin kautta Maltalle kulkenut *Mulready* lisämerkkeineen. Vastaanottajansa mukaisesti se on nimetty "*Lady Louis-kuoreksi*". Ehiöllä on lisämerkkeinä viisi kappaletta vuoden 1840 Mustaa pennyä ja kolme kappaletta saman vuoden 2 pennyn sinistä *Victoria*-merkkiä. Tunnettu *David Feldmanin* huutokauppahuone myi kohteen äskettäin Genevessä hintaan, joka vastasi noin 85 000 euroa.

OLUEN PUHTAUS on aina ollut saksalaisille huipputärkeä asia. Sitä säätelevä laki säädettiin vuonna 1516 eli 500 vuotta sitten, ja on edelleen voimassa. Lain säätivät Baijerin ruhtinaat *Wilhelm IV* ja *Ludwig X* ja sen 500-vuotsojuhla-leimaa käytettiin pienessä *Germeringin* kaupungissa. Laissa määrätään mm. että "oluen valmistuksessa on käytettävä vain ja ainoastaan ohraa, humalaa ja vettä". Leimakuvassa on ruhtinaiden kuvien keskellä jyrä ja kauniisti vaahtoava oluttuoppi.

SVEITSILÄINEN KAUPPALAIVA ei kuulukaan – kuten voisi luulla – sarjaan virheitä postimerkeillä. Merta ei ole lähelläkään alppimaan rajoja, mutta silti maalla on oma kauppalaivasto, jon-

AJANKOHTAINEN KATSAUS

ka 75-vuotisjuhlan kunniaksi julkaistiin neljä erikoismerkkiä 3.3.2016. Jo vuonna 1921 Kansainliitto myönsi sisämaan valtioille oikeuden oman lippunsa alla purjehtiviin kauppalaivoihin. Sveitsin kauppalaivasto perustettiin II maailmansodan aikana 1941 turvaamaan maan ulkomaankauppaa ja kansanhuu-
toa. Yksityiset varustamot omistavat sveitsiläislaivat, mutta sota- ja kriisiaikoina maan liittohallitus saattaa määrätä laivat palvelemaan valtion etuja.

TOINEN VALALIITTOLAINEN kummajainen on hiihtohissistä kurkisteleva *Muumi* Sveitsin uudella 100 rappenin merkillä!? Tai ei sentään aivan. Lähempi tarkastelu osoittaa, että **Tove Janssonin** klassista satuhahmoa selvästi muistuttava alppihiihtäjä onkin monipuolisen taitelijan ja filmintekijän **Ted Siegerin** *Molly Monster*. Molly seikkailee saksankielisen alueen esikouluikäisille lapsille suunnatuissa animaatioelokuvissa, mutta ulkonäkö pistää epäilemään, että *Muumi* ja *Molly* ovat sukua keskenään.

TODELLA UPEA KLASSEN BAIJERIN kuori ei jää näyttävydessään jälkeen yllä esitellylle Mulreadylle. Vuonna 1853 Augsburgista Lyoniin, Ranskaan, kir-

jattuna postitettu kuori on frankeerattu kahdeksalla 9 kreutzerin vihreällä merkillä (*Michel no. 5*). Merkit on mitätöity ratas-numeroleimalla 18, lisäksi kuorella on Augsburgin päivämääräleima ja useita baijerilaisia ja ranskalaisia lisäleimoja. Sekä merkit että leimat ovat kaikki huipulaatua. Kuori on kuulunut **Hilmar Krausin** mittavaan Baijeri-kokoelmaan, jonka pääosat olivat myynnissä *Köhlerin huutokaupassa* maaliskuun puolivälissä.

ITÄVALLAN VUOSINA 1919–21 ilmestyneen Wienin parlamenttitaloa esittävän 9-merkkisen käyttösarjan kolmesta arvosta tunnetaan virhepainamia, joissa

toisen painovaiheen keskuskuvio on raameihin nähden ylösalaisin. Nämä kolme arvoa (2, 4 ja 20 kruunua, *Michel not. 284 A I, 287 A I ja 291 A I*) ovat Itävalta-erikoiskeräilijöiden kokoelmista usein puuttuvia harvinaisuuksia. Useampi sellainen oli äskettäin tarjolla *Ulrich Felzmannin huutokaupassa* Saksassa. Lähtöhinnat oli-

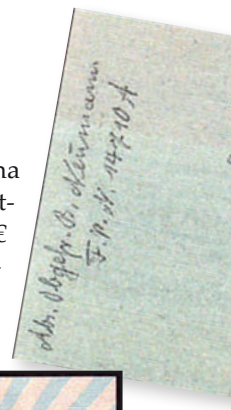
vat: 2 kruunua postituoreena € 5 000, 4 kruunua käyttämättömänä € 1 500, leimattuna € 4 000 ja kuorella € 15 000 sekä 20 kruunua leimattuna € 25 000.

PERONISMI JA SEN MAINE elävät edelleen sitkeästi Argentiinassa. Keraali **Juan Domingo Peron** (1895–1974) toimi maansa presidenttinä vuosina 1946–55 ja kehitti työväestön ja asevoimien tukeman diktatuurin. Osoituksena ex-presidentin muiston vahvuudesta julkaistiin Argentiinassa äskettäin 29 peson nimellisarvoinen pienoisarkki.

SAKSAN KOLMANNEN VALTAKUNNAN lopun vaikeisiin kohteisiin kuuluu Helan niemimaan sukellusvene-kenttäpostimerkki. Tämä julkaistiin sodan lähetessä loppuaan maaliskuussa 1945 Helan niemelle venäläisten toimesta saarrettujen saksalaisjoukkojen kenttäpostia varten. Koska maayhteyttä valtakuntaan ei enää ollut, kuljetettiin postia sukellusveneillä. Ilman liimaa julkaisuista hammastamattomasta merkistä tunnetaan kolme eri painosta (*Michel Feldpost 13 a, 13 b ja 13 c*). Postilähetetykset, yleensä huhtikuulta 1945, ovat erittäin harvinaisia.

Yksi sellainen merkillä 13 b, 22.4.45 leimatulla kuorella oli maaliskuussa myynnissä *Reinhard Fischerin huutokaupassa*. Kuoren yläosaan on "Feldpost"-sa-

nan jälkeen merkitty "d. U." (eli "durch U-Boot" = sukellusveneellä). – Koska merkkien painotyö oli olosuhteista johtuen primitiivistä, tunnetaan niistä ja postilähetyksistä lukuisia väärentä. Ennen Hela-merkin ostoa on siis varmistettava, että sillä on aitoutus. ■

Posti ei julkaise sananvapaus -pienoisarkkia!

Kerroimme SP-lehden viime numerossa (2/2016) toukuussa julkaistavaksi aiotun sananvapaus -pienoisarkin saamasta voimakkaasta palautteesta sosiaalisessa mediassa. Posti on nyt tullut päätökseen ettei se julkaise kyseistä pienoisarkkia. Postimerkkitoimikunnan puheenjohtajan **Kaj Kulpin** mukaan eteenkin merkki, jossa on hunnutettu musliminainen koivuisen metsän edustalla koettiin häiritseväksi tai loukkaavana. – Saimme palautetta, että merkin epäiltiin loukkaavan sekä suomalaisia,

muslimeja, naisia että maahanmuuttajia. Lisäksi osa yhdisti merkin väkivaltaan eli aseennäköiseen. Merkin muoto on sellainen, että vaikka se kuvasi kaksoispistettä, jotkut näkivät siinä hauhtikon, Kulp sanoo. Kyseinen merkki oli yksi taiteilija **Ville Tietäväisen** suunnitteleman pienoisarkin viidestä kuvasta. ■

PHILEAN LAATUHUUTOKAUPAT

Pari tulosta huutokaupoissamme v.2016:

Kirje lähetetty Kiinasta Ruotsiin. Kohde myyty Tukholmassa.

Tulos: 90.000 EUR

Kirje lähetetty Alaskasta Suomeen. Myyty NORDIA huutokaupassa.

Tulos: 19.200 EUR

Me olemme panostaneet kansainvälisiin yhteystietoihin ja tehokkaaseen internet-palveluun – näin voit saada kohteesi myytyä, olipa kyseessä suomalainen, ruotsalainen tai kansainvälinen kohde.

Tervetuloa jättämään kohteitasi myyntiin kesän ja syksyn huutokauppoihimme.

Ota yhteys edustajaamme Jussi Paanaseen sopiaksesi, kuinka parhaiten voimme menetellä, olipa sitten kyse rahojen, mitalien, kunniamerkkien ja/tai postimerkkien huutokaupasta!

Pääkonttori
Svartensgatan 6
SE-116 20 Stockholm
Ruotsi
Puh +46 8 640 09 78

www.philea.se

auction@philea.se
juho.paananen@elisanet.fi

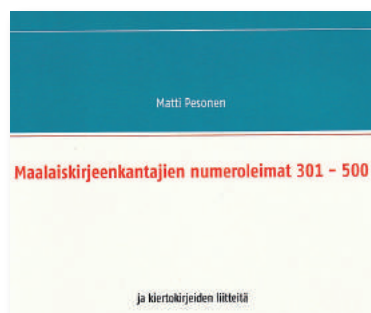

Edustaja Suomessa
Jussi Paananen
Opastinsilta 8E
00520 Helsinki
Puh 040-5706195

Kirjallisuutta

SEPPO LAAKSONEN, AIJP

Lisää täsmätietoa numero-leimoistamme

Matti Pesonen: Maalaiskirjeenkantajien numeroleimat 301 – 500 ja kiertokirjeiden liitteitä. Kustantaja: Books on Demand

GmbH, Helsinki, 2016. 323 A 4 -kokoista sivua, runsas mustavalkokuvitus. ISBN 978-952-330-316-43. Hinta: € 28,90 + postikulut. Tilattavissa tekijältä: Matti Pesonen, Paneliantie 29 C, 00940 Helsinki, sähköposti: masan@saumalahti.fi

Utteraja tuottelias Fieandt-mitalisti **Matti Pesonen** on nyt saanut valmiiksi laajan numeroleimatutkimuksensa kaikki viisi osaa numeroista 1 – 1000. Ne eivät ole ilmestyneet numerojärjestyksessä, nyt käsissä oleva kattaa siis keskivälin alun eli numerot 301 – 500. Teoksen lopussa olevaan taulukkoon on kuitenkin lisätty aiemmin ilmestyneiden osien tietojen täydennyksiä ja uusia tutkimustuloksia. Uutuuskirjan kuvina on sekä leimakuvia että **Åke Berglundin** ja **Nils Juthaksen** käsin piirtämiä hienoja kirjeenkantajalinjojen karttoja.

Joistakin leimoista esitetään myös asi-

aan liittyvien postin kiertokirjeiden liitteitä. Useimmat niistä käsittelevät maalaiskirjeenkantoa, mutta myös muuta otsaketta sivuavaa aineistoa on kelpuutettu mukaan. Kaikista leimoista on esitetty käyttöaika, leiman halkaisija ja ruudun koko millimetreinä sekä leiman väri. Myös linjoilla tapahtuneet muutokset kartoitetaan. Samoin mukana on tekijän arvio leiman harvinaisuudesta asteikolla 1 – 5 (ilman rahallista arvomerkintää). Kunnat ja läänit on nimetty teoksen ”Suomen Postitoimipaikat 1863–1985” mukaan. Kirjan taitto on melko ilmavaa ja pienoinen tiivistys, esimerkiksi keskimäärin kolmen sijasta neljä leimaa sivulla, olisi alentanut sivumäärää kokonaisuuden kärsimättä.

Tekijä ottaa mielellään vastaan aiheeseen liittyviä täydentäviä tietoja yllämainittuun osoitteeseen ja suunnittelee jo jatko-osaa leimainumeroista yli tuhannen.

Matti Pesonen on uudemman kerran

Tilaa nyt Suomen Postimerkkilehti!

Tuhti annos filatelialla kuusi kertaa vuodessa.

Tilaukset:

Tapani Somersalo puh. 050 564 3933
tai tapani.somersalo@kolumbus.fi

Pyynnöstä lähetämme ilmaisen näyte-numeron.

kartuttanut filateelista kirjallisuuttamme kunnioitusta herättävällä tavalla ja hänen uutuuskirjansa kuuluu Suomen leimakeräilystä ja postihistoriasta kiinnostuneen filatelistin hyllyyn.

Jääkärit Saksan tiellä

Tuomas Hopu: Jääkärit Saksan tiellä. Jääkäreiden tarina kirjeiden ja päiväkirjojen valossa. Julkaisija: Postimuseo, Tampere 2016. 265 sivua, runsas, osin nelivärinen kuvitus. ISBN 978-952-5249-31-6. Hinta: € 49,-.

Tampereen Vapriikin Postimuseossa 18.3. avattu "Salaista jääkäri-postia" näyttely jatkuu ensi vuoden puolelle ja on tutustumisen arvoinen niin filatelian kuin jääkärihistoriankin kannalta. Hieman ennen näyttelyn avajaisia ilmestyi siihen elimellisesti liittyvänä fil.tri **Tuomas Hopun** laaja ja kattava, kuvitukseltaankin oivallinen teos. Se kertoo jääkäreistämme vaiheista keskittyen pitkälti heidän henkiseen tilaansa Saksan vuosien 1915–18 aikana.

Pyrkimyksenä on – päälähteenä jääkäreiden päiväkirjat ja kirjeet – valottaa jääkäreiden tuntemuksia raskaan palveluksen ja monien huolien keskellä. Kirjassa tehdään selkoa jääkäreiden sota-ajan salaisesta yhteydenpidosta kotimaahan ja välitetään kirjeiden sisällön avulla heidän tuntojaan. Hopulla on ollut kirjaansa kootessaan useita yhteistyökumppaneita, joilta hän on saanut runsaasti aiemmin tuntematonta tai julkaisematonta aineistoa.

Kaikenmaailman postilaatikoista XLI

TEKSTI JA KUVAT KAARLO HIRVIKOSKI

Pohjois-Irlanti eli Ulster

Alue sijaitsee Irlannin saaren koillisosassa. Se kuuluu puolitsenäisenä alueena Britannian kuningaskuntaan eli suomalaisittain Englantiin, pääkaupunki Belfast (olisiko suomeksi Nopea Kello?). Rahayksikkö on punta eli GBP. Asukkaita on 1,8 miljoonaa ja kieliä ovat englantia, iiri ja ulsterin skotti. Viime mainitulla kielellä muuten paikan nimi on *Norlin Airlann*. Alueella katoliset ovat suurin uskonoryhmä ja uskonryhmät tuntuvat edelleen kahnaavan keskenään. Unionistit eli britit käyttävätseudusta Ulster-nimeä; johtuneeko siitä, että palelevat. Siellä, kuten koko Brittein saarilla on vasemmanpuoleinen liikenne. Sen sanotaan periytyvän ratsuväen ajoilta: miekkakäden (oikean) tulee olla vastaanottelijan puolella.

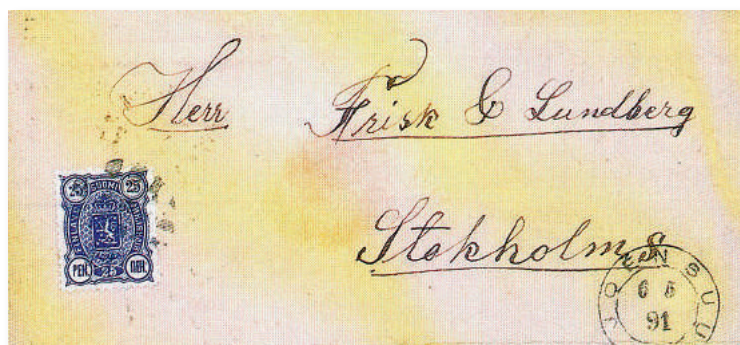

Tämä kantikas pillar box on kuvattu *Giant's Causewayssa* 10.9.2010, tyhjennetään 2.50 ip. arkena, ja 11.45 ap. lauantaina. Seinään upotettu on kuvattu samana päivänä *Carnloughin* postikioskilla. ■

Hopun mittavan ja syvällisen tutkimuksen pääansiot eivät kuitenkaan ole filatelian tai postihistorian puolella. Toki sitäkin löytyy, mutta vain paikoin ja siteeksi. Muotiin tullut sosiaalinen filateliakaan ei paljolti analysoi kuoren tai kortin tekstisisältöä, vaan keskittyy postilähetyksen ulkopuolella näkyvissä oleviin, ensisijaisesti postaalisiin, toissijaisesti ei-postialisiin merkintöihin ja elementteihin. Oman seuramme SF:n entisistä jäsenistä saa osakseen kokosivun (s. 81) jääkärieverstiluutnantti **Rainer Ahoniuksen** ura sekä sotilaana että filatelistina. Hänen pääteostaan "*Vapaus-*

sodan kenttäposti" ei kuitenkaan mainita tekstissä tai lähdeluettelossa. Mutta se ei ehkä ahtaasti tulkiten kuulukaan Hopun kirjan otsakkeen piiriin.

Tuomas Hopun tavoitteena ei ole ollut kirjoittaa kirjaa "*filatelistina toisille filatelisteille*", vaan hänen lähtökohtansa ja kohderyhmänsä on ollut merkittävästi laaja-alaisempi. Hänen uutuuskirjansa on merkittävä lisä jääkäriliikkeen ja Suomen itsenäistymistäistelua koskevaan tietouteen ja siksi lämpimästi suositeltava myös tästä ajasta ja aihepiiristä kiinnostuneille filatelisteille. ■

Tunnetut kohteet:

1889	
2p pari	1 kpl
2p nelirivilö + 10p	1 kpl
5p	2 kpl
10p	5 kpl
20p	14 kpl
20p pari	1 kpl
20p nelilö	1 kpl
25p	2 kpl
25p pari	1 kpl
25p x 3 + 10p kirjeleikkeellä	1 kpl
25p + 20p R-kirjeleikkeellä	1 kpl
25p kirjeellä	1 kpl

1891	
7 kop	1 kpl

Kuvioleima nro 206 (Joensuu)

TEKSTI REINHARD WEBER

Kuvioleima nro 206 koostuu 19 suorakaiteen tai kolmion muotoisesta kentästä, jotka muodostavat viisi (4 x 5) riviä.

Ensimmäisessä vaakarivissä on kolme kenttää ja ensimmäisen pystysuoran rivin vasemmalla puolella vain 4 kenttää. Toisessa vaakarivissä alhaalta on pienet kenttät. Leimasinväri on musta. Leima on pyöreänmuotoinen ja yleensä helposti määriteltävä. Leimaa tavataan mallin 1889 merkeillä, niistä eniten 20 pennin keltaisella. Myös mallin 1891 merkeiltä on yksi havainto.

Itselläni on tiedot 32 kohteesta, joista yksi kirjeellä. Ainoa tunnettu postilä-

hetys on 25 penniä kirjeellä Joensuusta Tukholmaan 6.5.1891. (Keräilyuutisten huutokauppa 7/00) ja viimeinen kirjeleike 20 + 25 penniä Joensuusta Helsinkiin 13.5.1891. Voisi olettaa, että leima oli käytössä vain hyvin lyhyen ajan.

A. Laitinen antaa leimalle luokituksen R2 (21-50 kohdetta tunnetaan).

Artikkelin kuvat ovat seuraavista huutokaupoista ja keräilijöiltä: Abophil, Keräilyuutiset, Käpylän-Merkki, Merkki-Albert, Willy Schütt, Knud Wolf, Vaasan Filatelistit ja omista kokoelmistani.

Uskon, että leimasta 206 löytyy vielä aiemmin tuntemattomia kohteita. Toivon lehtemme lukijoitten lähettävän tutkimusteni tueksi tietoja kohteistaan ja

havainnoistaan, mieluiten skannaamalla kohteet väreissä. Kiitos etukäteen. ■

Reinhard Weber
Avokatu 1 C 1
04400 Järvenpää
puh. 0400 126 850
reinhard.weber@kolumbus.fi

Helmikuun 26. päivänä ilmestyivät kiiltokuvista inspiraation saaneet 1. luokan onnittelumerkit. Se näkyy myös merkkien muodoissa, joiden tyyli on otettu kiiltokuvista perinteisen hammastuksen sijaan. Merkit on suunnitellut graafikko **Sanna Mander**. Manderin kuvitukset ovat tuttuja lehdistä, lastenkirjoista ja kodintekstiileistä. Vuonna 2014 julkaistiin Manderin kantele-postimerkki, joka valittiin EUROPA-sarjan toiseksi kauneimmaksi postimerkiksi. ■

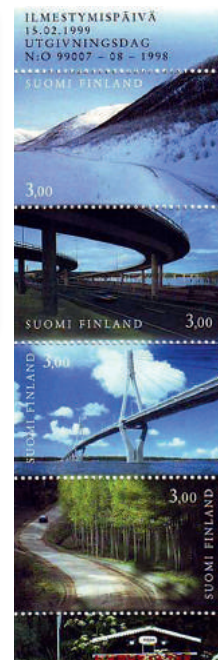
SP

Suomen Postimerkkilehden online-huutokauppa 30 osoitteessa: www.postimerkkilehti.fi

Kirjallisten ja puhelintarjousten on oltava perillä to 26.5.2016 klo 12.00
Huutokauppa päättynyt verkossa to. 26.5.2016 klo 21.00

Huutokaupan kohteiden kuvat ja selostukset vain netissä!
Tässä muutamia huutokaupan tasokkaista kohteista.

Vanha postikorttikansio,
170 kpl kortteja 1900-luvun
alusta, myös ulkomaisia

Suomen Filatelistiseura ry
c/o Tapani Somersalo
Lauttasaarentie 39 A 18,
00200 Helsinki
puh. 050 564 3933
tapani.somersalo@kolumbus.fi

Mikäli haluat huutokauppaluettelon kirjallisena, ota yhteys
Tapani Somersaloon – Postitamme sen ilmaiseksi!

Kohteiden näytöt Suomen Filatelistiseurassa, Lönnrotinkatu 32 B,
Helsinki 9.5.2016 klo 16.30–17.30 sekä 16.5.2016 klo 16.30–17.30

RIVI-ILMOITUKSIA

Tälle palstalle tulevat ilmoitukset ovat seuran jäsenille ilmaisia. Ilmoitukset osoitteella: seppo.evinsalo@gmail.com

LUOTETTAVA SVEITSILÄINEN keräilijä etsii uutta vaihtokaveria. Kirjoittaa saksaksi, ymmärtää jonkin verran englantia. Häntä kiinnostavat uudet ja vanhat suomalaiset kaunisleimaiset merkit puuteluettelon mukaan. Vaihdoissa Sveitsiä puuteluettelon mukaan. *Erwin Reich, 6, rue Thomas Masaryk, CH-1202 Genève, Suisse.*

VAIHTOA halutaan. Etsin Suomen juhla-merkkejä pyöröleimaisina edelleen vaihtotarkoituksiin, suurempiakin määriä, pääosin uudempia. Vaihdoissa Suomea, myös Sveitsiä, BRD:tä, Michelin mukaan. Myös osto/myynti. *Jarmo Mäkinen. Lentäjätie 7 B / 03100 Nummela. jarmomk@gmail.com.*

EXCHANGE: seeking stamps and FDC, Finland mint never hinged and cancelled. I offer BRD, Berlin, DDR, Switzerland, Austria, Israel and Scandinavia mint never hinged and cancelled. *Jürgen Warnecke, Am Torfstich 1, DE-29646 Bispingen, Saksa. E-mail: gjwarnecke@t-online.de*

OSTAN loistoleimaista Suomea. Pyydä sähköpostitse puuteluettelon. *Ilmari Valkama: immu.valkama@gmail.com*

MYYN pois ylimääräiset Suomen, Saksan ja Venäjän postilähetykseni. Paljon m/30 ulkomaanpostia. OSTAN tilalle ulkomaanpostia Suomesta, Saksasta ja Venäjältä. Lisäksi eri maiden sensuuri-kohteet kiinnostavat. *Martin Holmsten, Riihitie 12 A 19, 00330 Helsinki, puh. 040 - 5953595, e-mail: martin.holmsten@gmail.com*

OSTAN ESPOON esi- ja postihistoriaa: ruttokirje, meander-kirje, sulkakirje yms ajanjaksolta 1638 – 1885. Samoin etsin kaksirenkaisia- ja venäläisleimoja ajalta 1885 – 1918, sekä postipysäkki-leimoja: Mattby, Martinmäki/Märtensbacka, Dispur/Dispuri ja Soukka/Sökö ja seuraavia numeroleimoja: 803, 1087, 1801, 2060 ja 2344. Paikkakunta Matinkylä kiinnostaa myös. Tarjoukset: *Janne Nikkanen, Lönkalla SF:n tapahtumissa, puh. 041-5276430 tai e-mail: nikkaneja@luukku.com*

ENGLANTILAINEN KAUPPIAS, joka käy usein Helsingissä, haluaa ostaa parempia postilähetyksiä eri maista ennen vuotta 1945. Erityisesti Skandinaviaan ja Baltiaan tulleet klassiset kuoret, esifilateliala, laajemmat kokoelmat ja hyvät postikortit kiinnostavat. *Daniel Mirecki, The Cover Story Ltd 7 A Redcliffe Place, London SW10 9DB, Englanti, puh. +44 207 795 0133 / daniel_mirecki@talk21.com*

HOIDAN LAKIASIANNE yli 30 vuoden kokemuksella. Kaupparikirjat, kiinteistökaupat, valitukset, veroasiat, testamentit ja muut perintöasiat, ositukset yms. *Lakimies Martin Holmsten, PL 21, 00331 Helsinki, puh 040 - 5953595, e-mail: martin.holmsten@gmail.com*

RUOTSIN SUURIMMAN huutokauppayhtiön AB Philean tulevia huutokauppoja: Huutokauppa No. 334, keskiviikkona 20. huhtikuuta. Rahahuutokauppa No. 10 lauantaina 14. toukokuuta. Laatuhuutokauppa No. 335 lauantaina 23. toukokuuta. Huutokauppa No. 336 keskiviikkona 15. kesäkuuta. HALLFRIM-Huutokauppa No. 337 sunnuntaina 14. elokuuta. Huutokauppa No. 337 keskiviikkona 17. elokuuta. Tarkemmat tiedot nettisivuiltamme www.philean.se. Jos haluatte jättää huutokauppoihimme kohteita, pyydämme otamaan yhteyttä: *Jussi Paananen, AB Philean edustaja Suomessa, puh 040 570 6195 tai juho.paananen@elisanet.fi*

OSTAN Postin kiertokirjeitä sidottuina tai nidottuina vuosilta 1945-1965. *Tuomas Juvonen, e-mail: jutufil@gmail.com puh iltaisin klo 17-21: 050-5682214. Tavattavissa myös usein Lönkalla maanantaisin.*

OSTAN Viipuri 3 ja Viipuri 6 – 9 leimat postilähetyksillä. Viipuri 8 / Havi myös leikkeenä. Myös muut mielenkiintoiset Viipuri-kohteet kiinnostavat. *Anssi Mikola, Kauniaistentie 11 B 17, 02700 Kauniaisten, puh 050-5931623, e-mail: anssi.mikkola@kolumbus.fi*

KERÄILIJÄT JA KAUPPIAAT! Olen viime 40 vuoden aikana ostanut yli 200 suurta jännöserää ja tuhansia kokoelmia. Vanhemmat ja paremmat suuretkin erät kiinnostavat jatkuvasti. Halutessasi maksan välittömästi käteisellä. *Stephen Osborne (PTS), Carpe Diem, Nutbourne Rd, Nutbourne, West Sussex, RH20 2HA, Englanti. Puh +44 1798- 817579, fax +44 1798-817252, e-mail: osborneandosborne@live.co.uk*

OSTAN M-1885 20 pennisellä kesäkuun ja lokakuun 1890 leimaukset. Samoin M-1895 20 pennisellä helmikuun ja maaliskuun 1901 leimaukset. *Tapani Somersalo, e-mail: tapani.somersalo@kolumbus.fi, puh 050 564 3933*

OSTETAAN/VAIHDETAAN Jean Sibeliuksen liittyvää filatelista ja muutakin pienimuotoista keräilymateriaalia (postikortit, valokuvat, mitalit, rahat, nimikirjoitukset jne). *Klaus Juvas, Kalakouluntie 55, 21610 Kirjala, puh 040 516 0316, e-mail: klaus.juvas@gmail.com*

OSTAN JA OTAN VASTAAN tietoja kohteista Suomeen Venäjältä ja kaikista muistakin maista syksyllä 1914. Erityisesti syyskuu ja lokakuu kiinnostavat. Reijo Tanner 040-753 4370. Kuvat osoitteeseen: reitan@saunalahti.fi

ETSITÄÄN kokoelmaan kotiseutukohteita Janakkala kuten myös Turenki, Teräväkoski, Leppäkoski, Hyvikkälä ja muita Janakkalan taajamien filatelista materiaalia. Myös vanhoja postikortteja ym. *seppo.salonen2016@gmail.com puh 040 5252 217*

www.divarikangas.fi -sivuilla yli 127 000 keräilykohdetta. Kuvat, kuntoluokitus ja aakkostus. Ja joka päivä tallennetaan lisää. Tiedustelut *Pentti Kangas puh 040 5925 450*

EESTIN UUSI POSTIMERKKILUETTELO 2015. Luettelo sisältää kaikki vuodesta 1918 lähtien ilmestyneet merkit, ehiöt, FDC:t, jne. Luettelo on eestin- ja englanninkielinen ja 256 sivuinen. Hinta 28 € + postikulut 4,4 €. Filateelinen leimaus. *Bengt Falck, PB 56, 10601 Ekenäs. puh 0400 872 224*

HALUTAAN OSTAA Helsingin Kattajanokan ja Seurasaaren vanhoja kortteja. *Timo Huttunen, puh 050 566 5454, tae.huttunen@gmail.com tai maanantaisin Lönkalla.*

KIINTEISTÖJEN, asunto-osakk., yms. kohteiden arvionti, myynti ja osto. Yli 30 v. kokemus. *Reino Seppänen, LKV Etu-Töölö, Hki, p. 0400 421 000. reinot.seppanen@gmail.com. Ostan vanhoja Suomen postimerkkejä yms. kohteita.*

OSTAN LÄÄKINTÄAIHEISIA postimerkkejä ja FDC-kuoria kaikkialta maailmasta. Pyydän valokopiota hintapyyntöineen sähköpostiini tai osoitteella: *Veikko Riisio, Mustikkakatu 26, 50170 Mikkeli. veikko.riisio@gmail.com. p. 040-0675485.*

OSTAN SUOMESSA KÄYTETTYJÄ VENÄLÄISIÄ MERKKEJÄ. Parempia lähetyksiä ja kaunisleimaisia merkkejä, ryhmiä ym. Lähetä tarjouksesi sähköpostiini: seppo.evinsalo@gmail.com

MYYN OHILEIMATUT 1-luokan merkit viime vuosilta pestyinä hintaan 38 euroa / 100 kpl. Merkit ehjiä ja hyväkuntoisia. *Leif Eskelin Nordenskiöldinkatu 4 a 11 00250 Helsinki. email: leif.eskelin@outlook.com tai puh. 0400 958 798*

FILATEELIN KALENTERI

Tiedot tulevista tapahtumista mieluiten 2-3 kuukautta etukäteen lehden toimitukselle osoitteella: seppo.evinsalo@gmail.com

KANSAINVÄLISET NÄYTTELYT

NEW YORK 2016
(FIP). 28.5. – 4.6.2016.
New York, USA.
Lisätietoja:
www.ny2016.org

臺北2016世界郵展
PHILATAIPEI
2016 WORLD STAMP
CHAMPIONSHIP
EXHIBITION

PHILATAIPEI 2016, Taipei, Taiwan 21.-26.10.2016. Komissaari Ari Muhonen.

FINLANDIA
2017 (FEPA)
24.5.–28.5.2017.
Tampere-talo,
Tampere.

Suomen itsenäisyyden 100-vuotisjuhlatapahtumiin liittyvä kansainvälinen postimerkki-näyttely.

POHJOISMAISET NÄYTTELYT

NORDIA 2017
Vejele, Tanska.
27.-28.10. 2017.

NORDIA

MUUT NÄYTTELYT
JA TAPAHTUMAT

KERÄILYTAPAHTUMA Riihimäen Kerhotalolla, Torikatu 3, sunnuntaina 18.9.2016, klo 10 - 15, Vapaa pääsy. Pöytävaraukset Reijo Myller 040 721 7709, reijo.myller@suomi24.fi

POSTILJONEN järjestää kansainvälisen huutokaupan Ruotsin Malmössä 30.9.-1.10.2016. Lisätiedot: www.postiljonen.se

JF 55 V. 2016 POSTIMERKKINÄYTTELY (laajennettu kerhonäyttely) 8.-9.10.2016, avoinna la klo 10-17, su 10-16, os. Verkkotie 12, Järvenpää. Vapaa pääsy, kahvio, tervetuloa. Kehystilaa ja myyntipaikkoja rajoitetusti, lisätietoja

antaa näytelytoimikunta, mm. Jorma Lindeblad 050-566 6080 ja Martti Vuorvirta 0500-479 478

KANSAINVÄLINEN HELLMAN-HUUTOKAUPPA 14.-15.10.2016. Ho-

telli Crown Plaza, Helsinki. Luettelo: www.filateliapalvelu.com

STAMP FORUM -postimerkkimessut 27.-30.10.2016. Helsingin Kirjamessujen yhteydessä.

Nimitysuutisia

Suomen Filateliapalvelu Oy:n hallitukseen on valittu finanssioikeuden professori **Jaakko Ossa** ja filosofian maisteri **Juha Valtonen**. Hallituksen puheenjohtajana jatkaa toimitusjohtaja Tatu Untinen.

Hellman-huutokauppojen viralliseksi edustajaksi Helsingin talousalueelle on valittu **Jukka Mäkipää**, joka tunnetaan mm. pohjoismaisen tason näyttelytuomarina. Saksan markkina-alueella yhtiön edustajana tulee toimimaan **Cyril Schwenson**.

Hänet tunnetaan erityisesti huippuasiantuntijana ja Suomi kohteiden aitouttajana. Edustajat toimivat omilla alueillaan edustaen yhtiötä. Pää tarkoituksena on helpottaa asiakkaiden huutokauppakohteiden jättämistä huutokauppaan ja niiden arvioimista.

Suomen Filateliapalvelu Oy ja Hellman-huutokaupat myivät yhteensä vuonna 2015 keräily- ja sijoituskohteita noin 2,3 miljoonalla eurolla.

Stockholmia 2019 -näyttely on saanut huomattavaa taloudellista tukea Kreivi Gustaf Douglasilta FRPSL. Hänen kokoelmistaan on muun muassa yksi Ruotsin ja maailman filatelian suurista harvinaisuuksista "Keltainen kummitus" (Kolmen Skillingin värivirhepainama vuodelta 1855). Näyttely järjestetään uudessa Waterfront -kongressikeskuksessa Tukholmassa 29.5.-2.6.2019.

Vuonna 2019, *The Royal Philatelic Society London* täyttää kunnioitettavat 150 vuotta. Osana tätä juhlaa seura järjestää kansainvälisen *Stockholmia 2019* -näyttelyn Tukholmassa 29.5.- 2.6.2019.

The Royal Philatelic Society London on vanhin ja yksi suurimmista ja arvostetuimmista filateelisista yhdistyksistä maailmassa. Seuralla on 2 200 jäsentä 80 maassa. Näyttely järjestetään yhdessä yhdistyksen ruotsalaisten jäsenien kanssa, jotka kaikki ovat ansainneet *Fellows of The Royal Philatelic Society London* (FRPSL) -tittelin.

The Royal Philatelic Society London perustettiin vuonna 1869 nimellä *The Philatelic Society London*. Siitä tuli "Royal", kun kuningas **Edward**

VII myönsi oikeuden tittelin käyttöön vuonna 1906, kymmenen vuotta siitä kun hänen pojastaan *Yorkin Herttuasta* tuli yhdistyksen puheenjohtaja.

Vuonna 1910 Walesin Prinssinä hänet kruunattiin kuninkaaksi nimellä **George V**. Vuonna 1924 hän myönsi yhdistykselle luvan käyttää kuninkaallisia tunnuk-
sia papereissaan ja julkaisuissaan.

Kun haluat myydä, on vain yksi osoite...

MEILLÄ MYYDÄÄN KESKIMÄÄRIN NOIN

90%

KOhteista.
HARVA YLTÄÄ SAMAN POHJOIS-
MAISSA TAI KOKO EUROOPASSA.

Kun haluat myydä ja saada hyvän hinnan kohteistasi ja kokelmastasi, ole yhteydessä meihin p. **02 254 7200** tai sähköpostilla **myynti@filateliapalvelu.com**.

OY HELLMAN-HUUTOKAUPAT

SUOMEN FILATELIAPALVELU OY
PL 5 • 20251 TURKU • PUH. 02 254 7200
WWW.FILATELIAPALVELU.COM

